

V I E N Y B Ė

71 M. 50 N.

BROOKLYN, N. Y.

1957 M. GRUODŽIO (DECEMBER) 27 D.

TEL. APPLGATE 7-7257

KAINA 15 C.

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Kalbant apie naujus metus...

Metai, kaip ir pats laikas, kuris niekad neprasidėjo ir niekad nepasibaigs, nėra nei seni, nei nauji.

Tik mūsų gyvenimas su savo įvykiais, nelyginant kelias su telegrafo stulpais, tegali būti senas arba naujas.

Todėl ir posakis, kad laikas bėga, teliečia mus pačius, mūsų gyvenimą ir buitį.

Laikas, kaip ir upė, stovi vietoje. Tik mes, lyg vanduo upėje, nuolat skubame...

Mes žinome, kas yra metai. Tai žemės kelionė aplink save ir saulę. Tai 365 dienos. Bet kas yra laikas, kurį mes labiausiai jaučiame, kalbėdami apie praeitį ir ateitį?

Laikas, kurio sąvoka neišvaizduojama be mūsų pačių buvimo, yra viena iš didžiausių mįslių žmogaus gyvenime.

Tokios mintys švaistosi po smegenis, palydint 1957 metus.

Žmonės, kurie stato paminklus sau, arklams ir net šunims, neturėtų užmiršti ir laiko.

Laikas yra didžiausias žmogaus turtas ir vienintelė proga būti tuo, kuo jis privalo būti, būtent žmogumi.

Deja, žmogus iki šiol dar nepastatė paminklo laikui.

Tiesa, žmogus pasigamino laikrodį, kuriuo jis gali matuoti savo laiką sekundėmis.

Šio mechanizmo dėka, žmogus žino, kad nematomos jėgos stumiamą šviesą apibėga aplink pasaulį net septynis kartus per sekundę...

Bet tai jau laiko ir erdvės klausimas, kurį tikriausiai neišspręsimė dabar, triūbydami vienas kitam į ausį ir bučiūdamiesi.

Šio klausimo, atrodo, neišspręs ir tie, kurie neturi laiko skaityti...

Tiesa, kad milijonai žmonių neturi ką veikti su savo laiku.

Kiek tai liečia mus, lietuvius, mūsų skaičius, palyginti, nedidelis, nors laiko turime tiek pat, kiek ir tie milijonai.

VILNIUS NAKTĮ

- Ch. Levino nuotrauka -

Visi žmonės turi laiko, tik, deja, ne visi juo moka naudotis. Mes lietuviškai privalome mokėti juo naudotis. Priešingu atveju, laikas veiks mūsų nenaudai.

Faktinai, laikas veikia mūsų nenaudai jau gana seniai. Lietuva, mūsų tėvų šalis, tebėra svetimųjų išnaudojama, ir nėra vilties, kad naujieji 1958 metai jai atneštų laisvę.

Tiesa, kad laikas – geriausias gydytojas. Bet taip pat tiesa, kad "mūsų žaizdos kas kart naujos..."

Sena laikraštinių tradicija Naujų Metų išvakarėse apklausinėti astrologus, pranašautojus, chiromantus ir magus, labiausiai pagarsėjusius savo pranašystėmis.

Ši kartą visi pranašautojai yra vienos nuomonės: 1958 metai karo nebus.

Garsusis astrologas Arista, išpranašavęs, kad 1957 metais rugsėjo ar spalio mėnesį

aplink žemę skris sputnikai, ši kartą pranašauja neramumus Turkiijoje, Sirijoje ir Egipte. Jis mato Chruščiovą pavojuje, gen. Franco pasitraukiant ir Mao Tse Tungą apleidžiant politinę sceną. Jis tvirtina, kad šiais metais princesė Margaret ištekės už Townsendo ir svarbiausiu asmeniu bus Tuniso prezidentas Bourguiba, kurio tarpininkavimu įvyksian-

čios paliaubos S. Afrikoje ir jis bus paskirtas arbitru Vidurio Rytams. Jis mato Eisenhowerį ir Dulles sunkiai sergant ir Pijų XII užleidžiant sostą naujam popiežiui. Maršalui Tito busią paskyliniai metai valdžioje ir šią vasarą pirmoji raketa pasieksianti mėnulį.

Tesinys 4 psl.

1958 METAIS KARO NEBUS...

Tvirtina beveik visi pranašautojai

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257

Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

Naujieji Metai

Pasaulis vieneriais metais senesnis. Bet ką tai reiškia jo amžiuje.

Tuo tarpu žmonėms kiekvienai metai užkrauna naują svorį: džiaugsmą ar liūdesį, laimėjimą ar pralaimėjimą, garbę ar gėdą.

1957 metai jau nustumti į užuominą, prijungti prie kitų prabėgusių metų, apie kuriuos tik reikarčiais prisimenama ir naujieji 1958 metai dar žiba savo naujumu.

Kiekvienas žiūri optimistiškai, tikėdamasis, kad Naujieji Metai bus laimingesni už prabėgusius. Mes irgi nuoširdžiai linkime Laimingų Naujųjų Metų visiems Vienybės skaitytojams, bendradarbiams, draugams, rėmėjams ir platintojams.

Tegul šie 1958 metai bus talkos ir laimės metais. Visa kita bus priedui bei magaryčioms.

VLIKO Prezidiumas Naujųjų Metų atsisveikina rašo:

Praeitieji metai nebuvo optimistiški. Buvome liudininkai, kaip laisvasis pasaulis, didėjančios Sovietų gresmės bauginamas, blaškėsi ieškodamas sprendimo Sovietų imperializmui ir veržlumui visose srityse sulaukyti ir kartu laisvojo pasaulio saugumą patikrinti. Bet nei nusiginklavimo konferencija Londone, nei pastangos Jungtinėse Tautose, nei NATO konferencija Paryžiuje Sovietų gresmės nesumažino ir saugumo nepadidino. Jungtinių Tautų nepasisekusios pastangos įvykdyti savo sprendimus Vengrijos klausimu, dar kartą patvirtino, kad Sovietų Sąjunga nesiskaito nei su teise, nei su tarptautiniais sprendimais, nei su pasaulio opinija ir, stekdama užvaldyti visą pasaulį, kaip buvo pareikšta paskutinio pasaulio komunistų subvimo 1957 m. lapkričio mėn. Maskvoje, nevens jėgos ir prievartos.

Praeityje, kada laisvasis pasaulis buvo tikras dėl savo jėgų persvaros ir saugumo, jis daugiau kalbėjo apie pavergtųjų tautų išlaisvinimą. Dabar, kada tas saugumo jausmas yra sumažėjęs, jis daugiau kalba apie savo ir vakarietiškos civilizacijos ir kultūros išlikimą

SPORTO VARŽYBOS NEW YORKE

Kasmet JAV ir Kanados sportuojantis lietuvių jaunimas suskrenda išmėginti savo jėgų kurioje nors Š. Amerikos didesnėje lietuvių kolonijoje. Paskutinį kartą toks sportininkų sąskrydis įvyko Rochesteryje N. Y., o New Yorke jis įvyko paskutinį kartą 1955 metais.

New Yorke ir apylinkių visuomenė ir organizacijos labai jautriai ir dosniai atsiliepė į FASK Rytų Sporto Apygardos kreipimąsi tą sportininkų gražų darbą paremti. Lietuviškosios organizacijos paskyrė daug dovanų sportinių varžybų nugalėtojams, paskiri visuomenės veikėjai prisidėjo organizaciniame darbe, lietuviškoji visuomenė maloniai sutiko globoti atvykusius sportininkus, mūsų spauda nuoširdžiai rėmė šias mūsų jaunimo pastangas. 1955 metų Zaidynės New Yorke pasisekė, kaip organizaciniu, taip ir sportiniu atžvilgiu.

1958 metų liepos 4, 5 ir 6 dienomis New Yorke įvyks FASK Lietuvių Sporto Zaidynių

(VIII-ųjų) ratas. Zaidynių programoje: lengvoji atletika, lauko tenisas, plaukymas ir futbolas.

Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas Clevelande pavėdė Rytų Sporto Apygardai šias zaidynes praveisti. Apygardos Komitetas paskutiniame posėdyje nutarė kreiptis į New Yorke lietuviškąją visuomenę ir organizacijas prašydamas moralines ir materialines paramos. 1958 metais sukanka 20 metų nuo pirmosios Lietuvių Tautinės Olimpiados, todėl šios Zaidynės NEW YORKE bus kartu ir jos minėjimo ženkle. Tais pačiais metais įvyks Pasaulio Lietuvių Seimas New Yorke (VIII, 29, 30 ir IX, 1). Tėbūna šios Zaidynės pirmuoju žingsniu į tą didįjį mūsų kultūrininkų suvažiavimą.

Rengėjai, sutikdami tokio didelio masto zaidynes praveisti NEW YORKE tikisi visų lietuvių pritarimo, kai į juos bus kreipiamasi.

APYGDARDOS KOMITETAS

mą ir mažiau apie pavergtųjų laisvinimą. Tačiau laisvojo pasaulio išlikimas, saugumas ir pastovios taikos pasaulyje įgyvendinimas priklauso nuo Sovietų imperializmo pažabojimo ir gresmės sumažinimo. To siekiant, Sovietų pavergtųjų tautų laisvinimas pasilieka vakariečių tarptautinės politikos svarbiu būtinumu, apie kurį galima ir mažiau kalbėti, bet kuris neišvengiamai pasilieka dienotvarkėje.

Mūsų pareiga yra veikti, kad žmogaus ir tautų pagrindinės teisės ir principai pasiliktų galioje prie bet kurios tarptautinės padėties, bet kokius pasitarimus ar susitarimus darant, kad jų laikytųsi visos valstybės didelės ir ma-

žos, kad jų neišsižadėtų taip pat ir tos, kurios Sovietų gresmės bauginamos turi dar iliuzijų dėl vilko ir erelio taikingo subuvimo.

Juozas Kajeckas, Lietuvos atstovas Washingtone, kalbėdamas per Amerikos Balsą į Lietuvą, pareiškė Naujųjų Metų proga šiuos linkėjimus:

“Nesiduoti okupantui nusavinti lietuvišką sielą, bet ištvirti; nesiduoti išplėšti viltį, bet tikėti Lietuvos šviesesne ateitimi, tikėti, kad ilgų metų šūėkla pranyks nuo Lietuvos dangaus ir jos tamsiąją naktį neišvengiamai paseks laisvės aušra. Laisvųjų lietuvių pastangos pašvęstos priartinti tą dieną.

PATI PATKIMIAUSIA FIRMA SIŪSTI SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR KITAS SSSR DALIS

PARCELS TO RUSSIA, Inc.

Veikia pagal specialų susitarimą su Inturist Maskvoje

1530 Bedford Ave Brooklyn 16, N.Y. Tel. INgersol 7-7272, 7-6465

PRIĖMIMO PUNKTAS

NEW YORK CITY, 78 SECOND AVE., Tel. OR 4-1540

Galite siųsti tik naujus daiktus.

Galite siųsti medžiagas drabužiams, naujus drabužius, avalynę, odas, siuvas masinas, rašomas mašines, muzikos instrumentus, maisto produktus, vaistus ir visokius kitus daiktus:

Galite atnešti savo siuntinius į bet kurią mūsų įstaigą o taip pat galite atsiųsti paštu. Paštu gauti jūsų daiktai persiuntimui į SSSR, čia mūsų įstaigose peržiūrėti, apskaičiuojamas muitas, persiuntimo išlaidos ir tuoj jums pasiunčiama sąskaita. Gavus jūsų patvirtinimą ir perlaidą, siuntinys tuoj pat išsiunčiamas adresatui.

Jūsų patogumui mūsų įstaigoje galite siuntinui gauti įvairiausių daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis. Siuntinį galite sudaryti atsilankę į mūsų įstaigą.

Siuntiniai išsiunčiami per 24 valandas nuo jų gavimo. Adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites. Oro paštu siuntiniai nuveina per 7 - 10 dienų.

Siuntinių pristatymas garantuojamas gavėjo parašu.

Jūs gaunate per mūsų įstaigą gavėjo pasirašytą kvitą.

Mūsų įstaigoje dirba prityrę darbininkai ir jų yra tiek, kad kiekvienas klientas aptarnaujamas labai skubiai.

DIDELĖS NUOLAI DOS SIUNCIANTIEMS PAKIETUS Į LIETUVĄ!

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite išitikinti, koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas

Mūsų krautuveje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti.

Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.

DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.

148-09 Jamaica Avenue

(išilpti Suthpin Blvd. Stotyje)

Jamaica 35, N.Y.

Tel. AXtel 7-6082

ZUBRUVKA

Importuota tikra vaistažolė
Pakelio kaina \$1.00

TREJANKA

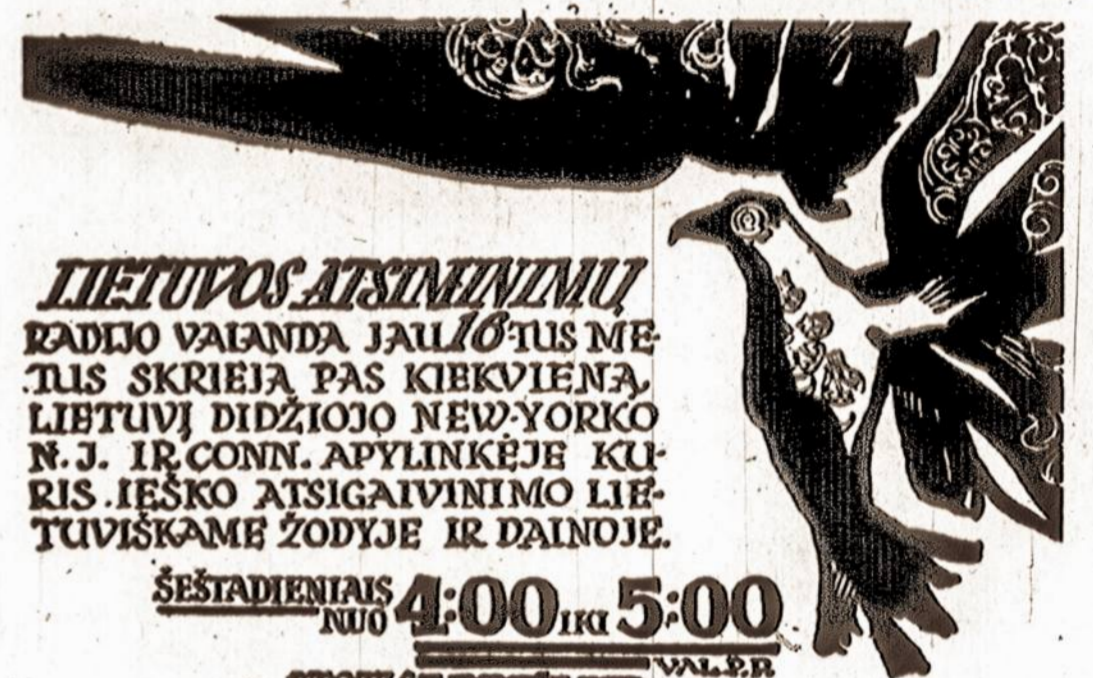
Sudaryta iš 27 vaistažolių
Pakelio kaina \$1.00

VISOKIOS KITOS VAISTAŽOLĖS. PAKELIS \$1.00
Stūskite pinigų - mes sumokame persiuntimą. Rašykite:

WORLD HERB CO., Dept. L

459 - 18th AVENUE

NEWARK 3, NEW JERSEY

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIO VAJANDA JAU 10 TUS METUS
SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ
LIETUVJ DIDŽIOJO NEW-YORKO
N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KU-
RIS IĖŠKO ATSIGAIVINIMO LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

ŠEŠTADIENIAIS
NUO 4:00 IKI 5:00

STOTIS WEVD

(1330 KIL. IR 97.9 MEG. FM)

DIREKTORIUS - JOKŪBAS J.

STUKAS

1261 WHITE ST. HILLSIDE N.J.

WA 6-3325

PARCELS TO RUSSIA, Inc.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.

Ši įstaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 iki 6 val., šeštadieniais 9 - 4.

PRIĖMIMO PUNKTAS MANHATENE

78 SECOND AVENUE, NEW YORK CITY

MŪSŲ SKYRIAI:

DETROIT, MICH., 11601 Jos Campau Ave. TO 8-0298

HARTFORD, CONN., 631 Albany Ave., tel. CH 7-5164

LOS ANGELES, CAL. 121 S. Vermont Av., DU 5-6550

PHILADELPHIA, PA. 832 N. 7th St., tel. WA 3-1747

CHICAGO, ILLINOIS, 3741 W. 26th St., CR 7-2126

NEWARK, NEW JERSEY, 263 Market St., MA 2-6937

APLINK Pasauli

* Europos diplomatinuose slūgose kalbama, kad vasario ar kovo mėnesį įvyksianti konferencija tarp Rytų ir Vakarų. Danija siūlo konferenciją šaukti Kopenhagoje.

* Valstybės sekretorius Dulles ketvirtadienį pareiškė, kad prieš atsakant į Bulgarnio laišką prezidentui Eisenhoweriui, bus tariamasi su Atlanto pakto sąjungininkais.

* Anglijos karalienė Elzbieta II savo kalėdinėje kalboje ragino laisvąjį pasaulį turėti daugiau drąsos spręsti šių dienų problemas, ginti visa kas yra teisinga, tikra ir garbinga.

* Amerikos komunistų partijos vykdomasis komitetas slaptaime posėdy nutarė nuo ateinančio antradienio, dėl finansinių sunkumų sustabdyti dienraštį Daily Worker, kurio tiražas yra kritęs iki 5,500 egz.

* Prezidentas Eisenhoweris su žmona praleido Kalėdas namie. Kartu su jais buvo jo sūnus majoras John su žmona ir keturi vaikai.

* Kremiaus vyriausybė ketvirtadienį iškėlė visiems Maskvoje esantiems ambasadoriams notas, ragindama atitinkamų kraštų vyriausybės svarstyti Aukščiausios Tarybos priimtą taikos planą ir Chruščiovo kreipimąsi dėl naujos viršūnių konferencijos šaukimo.

* Prezidentas Eisenhoweris savo pranešime tautai apie Nato konferenciją pareiškė, kad 15 Atlanto pakto valstybių yra ryžtingai nusistačiu-

sios prieš karą. Visuose debatuose vyravo pagrindinis siekimas: teisinga ir pastovi taika.

* Floridoj, Cap Carnival, vyksta pasirošimai dirbtinam žemės palydovui paleisti. Ši kartą bazė yra stipriai saugoma nuo publikos ir žurnalistų nediskretiško žvilgsnio.

* Europoj kalbama, kad laike NATO konferencijos sovietai bandė paleisti Sputniką III, bet jiems nepavykė. Sovietų spauda apie nepasisekimus niekad nepranešė.

* Gen. Serov, sovietų saugumo viršininkas, įsakė policijai budėti prieš kapitalistinių agentų bandymą pavogti mokslines paslaptis.

Prof. Mykolas Biržiška:

TIKROVĖ AR MITAS?

Los Angeles Dailių Menų Klubo lapkričio 30 d. susirinkime, kuriam pirmininkavo Bronys Raita, prof. Mykolas Biržiška skaitė įdomią paskaitą, sukėlusią gyvas diskusijas.

Prof. M. Biržiška paskaitos pradžioje pastebėjo, kad lietuviai vengia, ar stengiasi nusikratyti romantinius ir išpūstus dalykus, bet ar tuo nepalieka ma tuščia vieta mūsų istorijoje.

Štai, senoji lietuvių tikyba. XVI a. žinomi istoriniai falsifikatai pateikia per gražią mūsų senąją lietuvių tikyba. Apie žinyčias, vaidilutes buvo susidariusi kaip ir mitologija. Galima būtų paklausti, ar buvo bloga senoji lietuvių tikyba? Visai nei! Ji veikė, sildė lietuvių kryžiuočių laikais ir vėliau. Mes turėjome religiją, kurios neturėjo nei slavai, nei germanai. Ką ji davė literatūrai? La-

bai daug. Pav., žinomojo ir tikrai gero lenkų rašytojo Kraševskio parašytoji "Vitolio rauda", sukurta XIX a. buvo entuziastingai priimta. Tas ir auferininkuose rado atgarsį, dėl to ir Višteliauskas vertė, tikslu lietuvius daugiau tautiniai sufildyti. Pačiam prof. M. Biržiškai "Vitolio rauda" jo lietuviškai sąžinei davė nemažiau kaip Maironis ar kitkas.

Kaip mes norėtumėme išvaizduoti savo kunigaikščius, kurių darbai gėrimės ir net juos mylime? Pirmasis Vytauto Didžiojo portretas buvo darytas praslinkus 150-200 metų po jo mirties, ir jame yra daug dailininko fantazijos. O kaip su kitais mūsų kunigaikščių portretais?

Kad ir mūsų kun. Strazdas buvo nutapytas po jo mirties iš žmonių pasakojimo, jo gyvo dailininkui visai nemačius.

Kartą prof. M. Biržiškai, dar Lietuvoje, vienas asmuo davęs autentiską kun. Strazdo fotografiją iš kunigų seminarijos laišku. Deja, ją reikėjo atmesti, nes kun. Strazdo laikais fotografijų dar nebuvo.

Kito žinomo lietuvių veikėjo Simono Daukanto portretas turėtų būti tikras, nes dailininko pašytais tiesioginiai. Kartais piešti portretai būna geresni už fotografinius. Pav., profesorius turi nemažai savo brolio Vaclovo fotografijų, bet dailininko V. K. Jonyno darytas prof. Vaclovo portretas yra geriausias ir tikriausias brolio atvaizdas, toks koks jis iš tiesų buvo.

Kauniskėje Liet. Enciklopedijoje brolis Vaclovas nedėjo Algirdo ir kitų mūsų kunigaikščių atvaizdų dėl to, kad jie gal nebuvo tikri. Bet ką dabar dėtume ju vietoje? Paliktume tuščią vietą?

Birutės paveikslą nupaisė austrų dailininkas, ar iš pasakojimų, ar iš vaizduotės. Birutė pirmą kartą paminėta XVI a. Bet ar Birutė iš viso buvo?

Prof. Ignas Jonynas kauniskėje Liet. Enciklopedijai buvo davęs straipsnį, įrodinėjantį, kad Birutės iš viso nebuvo. Tai pamatęs kitas taip pat žinomas ir rimtas lietuvis istorikas prof. Janulaitis, šiaip jau abejingas paviršutiniškoms tvirtinimams, enciklopedijai parašė straipsnį, įrodantį, kad Birutė buvo. Abu tie straipsniai ir buvo paskelbti enciklopedijoje. Tai kaip, Birutė buvo ar ne? Jei, galų galais, kada istorikai ir įrodytų, kad Birutės nebuvo, tai ar nebūtų gaila žemaičių, kurie jai meldėsi? O mūsų mergaitės ir moterys, kurių tiek daug nesloja gražų Birutės vardą? Gražinos, Aldonos, Živilės vardai paimti iš Adomo Mickevičiaus kūrybos.

Mes turėjome prieš Daukantą istorikų ne lietuvių kilmės, kurie mums istorijos davė. Pav. XVI a. mozūras Strikowski, aiškiai už Lietuvą ir prieš Lenkiją. XVII a. jezuitas prof. Kojelevičius, kilęs nuo pakaunės. Tiesa, jis tikėjė, kad iš Romos ki-

lęs Palemonas davęs gerą pradžią Lietuvai. Kas buvo tas gudruolis, paleidęs Palemono gandrą, gal niekad nesužinosime. Bet Palemonu naudojosi ir jezuitai, steigdami akademiją Vilniuje, kuri labai padėjo lietuviams laikytis atskirai nuo kitų tautų. Vilniaus akademiją jezuitai steigė ne lietuvių saugojimo tikslu, bet religinio reikalo labui.

XIX a. Teodoras Narbutas savo istorijos tomuose atgaivina Palemoną, bet neilgam. Kraševskis ir vėlesni atmėta Palemoną, bet neilgam. Kraševskis ir vėlesni atmėta Palemoną, kaip pramanytą dalyką, kuris per kelis firmmečius vaidino didelį tautinį dalyką lietuviuose. T. Narbutą galima vadinti ne tik istoriku, bet ir apysakininku, poetu, literatu, nors istorijon yra įtraukęs ir netikrų dalykų, gal tik dėl to, kad istorijon žiūrėjo laisviau. Nepriklausomos Lietuvos laikais buvo kilęs sumanymas visus Narbuto istorijos tomus iš lenkų kalbos išversti į lietuvių, bet nuo to buvo atsisakyta, kadangi ten daug netikrų dalykų, o rankioti gabalėlius, ištraukti ar vertėti. T. Narbutas buvo labai įdomus savo falsifikatais. Prof. M. Biržiška mano, kad kai kurie lietuviai per daug nuvertina T. Narbutą.

Falsifikatų buvo ir yra. Žinant jų žaig vis dėlto pagalvotina, ar jie neduoda daugiau naudų, kaip sausai, kruočiai ir tikrai parašytas dalykas.

Girdėti, kad sovietinėje Lietuvoje bus leidžiama Liet. Tarybinė Enciklopedija. Ten, be abejo, bus daug propagandos, neteisybės, melo. Iš paskelbto jos redakcijos sąstato galima kai ką spėti. Pav., nerasta prof. T. Ivanausko pavardės, gero ir darbštaus mokslininko. Matoma, jis nepriimtinas. Ir t.t. Mūsų bostoniskę Liet. Enciklopediją reikėtų taip redaguoti, kad drauge būtų atremiami ir ten, okupuotoje Lietuvoje, skleidžiami ar lėstinai dalykai. Į tą patį dalyką žiūrėdami iš dviejų skirtingų pusių matysime kitaip. Pav. Liublino unija lenkams atrodo vienaip, lietuviams visiškai kitaip. Tą patį dalyką galima nevienodai suprasti ir įvertinti.

Po paskaitos, kurios čia tik santrauką paduodame, kilo gyvos diskusijos.

(Tęsinys 10 psl.)

VALLY'S Restaurant

Savininkai
JUOZAS VALKAUSKAS
ir
JONAS SRUGIS
Vieta, kurią saugo visi - senieji, čia gimusieji ir naujieji lietuviai.
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. Plaza 3-9836

LATEST DIVIDEND
DECLARED AT THE
INCREASED RATE
of **3 1/4 %** a year

(3% regular plus 1/4 % extra)
Compounded
QUATERLY

Save Here - And Profit More - Right Now!

THE **Kings County**
SAVINGS BANK

Incorporated 1866
2 CONVENIENT OFFICES:
135 Broadway at Bedford Avenue
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Maloniai kviečiame Jus ir Jūsų artimuosius
į rengiamą

LIETUVIŲ SPORTO KLUBO
ir
STUDENTŲ SANTAROS

DIDIJ - TRADICINĖ NEW YORKO

**NAUJŲJŲ METŲ
SUTIKIMA**

S. m. GRUODŽIO 31 D. (antradienį)

GRAND PARADISE salėse

320 Grand Street

Brooklyn 11, N. Y.

VAIŠĖS

ŠAMPANAS

STAIGMENOS

SOKIAMS GROS STARLIGHT ORKESTRAS

(8 asmenų, vad. Joe Wrubel)

PRADZIA: 9:30 val. vak.

Informacijos, stalų užsakymo (8-10 asmenų) prašome nedelsiant kreiptis pas J. Kepenis, tel. VA 1-3247, 360 Palmetto Street, Brooklyn 27, N. Y.

VOLDEMARO ŠEŠĖLIS CHICAGOJE ... SU POLICIJOS APSAUGA

Dr. P. Ancevičius teigia, kad Voldemaras važiuojo ne į Lietuvą, bet į Rusiją, kurios pergale kare neabejojęs.

Jei ne aštuoni Chicagos policininkai, vietos lietuvių auditorijoje būtų įvykęs gruodžio 17 d. perversmo pakartojimas miniatiūroje. Įvykių raida buvo tokia. Gruodžio 22 d. "Chicagos lietuvių kultūros draugija", kurios vardu praktiškai veikia NAUJIENŲ redakcijos štabas, suruošė dr. P. Ancevičiaus paskaitą tokiu gramozdišku pavadinimu: "Pabėgęs nuo Stalino Smetona ir skubantis pas Staliną Voldemaras". Iš pirmo žvilgsnio į publiką matėsi, kad jos pusę sudaro vadtinamo tautiško nusiteikimo žmonės. Ir iš tiesų, vos pradėjus dr. Ancevičiui kalbėti, pasigirdo jam nedraugiškų šūkių. Prieita net prie apsistumdymo ir iš salės metimo. Paskaitai pirmininkavęs žinomas kovotojas su Voldemaro režimu NAUJIENŲ redaktorius M. Gudelis išpėjo triukšmo kelėjus, kad auditorijos šeimininkas Mallorius turis gerus santykius su policija. Tas išpėjimas padėjo: paskaitininkas galėjo kalbėti kiek ramesnėje atmosferoje. Tikrą nusiramino priežastį pastebėjau išeidamas – prie bufeto važiavosi bent aštuoni policininkai...

Jei tačiau triukšmo kėlėjai turėjo būti kiek "ant dramos paėmę" kilnių gėrimų voldemarininkai, tai jų užsimojimas nebuvo reikalingas. Pasirodė, paskaitininkas dr. P. Ancevičius apie Augustiną Voldemarą yra geriausios nuomonės. Genialus Voldemaras numatęs, pasakojo dr. Ancevičius savo klausytojams, istorijos eiga. Vokietija, anot Voldemaro, turėjo karą pralaimėti, o vieninteliu laimėtoju likti Rusija. Paskaitininkui pasakoję vėliau Stutthofe miręs majoras Puodžius ir vokiečiams tarnavę broliai Dženkaičiai, kad voldemarininkams beruošiant Klaipėdoje sukilimą Lietuvoje, Voldemaras juos išpėjęs, kad ant vokiečių kortos statyti Lietuvos likimo nesą galima. Esą reikią įšėskoti susitarimo su Sovietų Sąjunga.

Tuo galvojimu vadovaudamasis Voldemaras suėjęs į kontaktą su sovietų diplomatais: jų atstovu Romoje Šteinu ir pasiuntinybės patarėju Berlyne Pavlovu, kurie jo pažiūrom pritarę ir garantavę, jog Voldemaro troškimas – dirbti mokslinį darbą Rusijoje galės būti išpildytas, nors jam dėl praeities veiksmų ir grėšias tam tikras pavojus iš Lietuvos komunistų pusės...

Iš kur tai dr. Ancevičius žino? O gi jam pasakojo Berlyne kažkoks rusų emigrantas von Biskupski, kuris iš seno buvęs pažįstamas su Jaščinkiene -

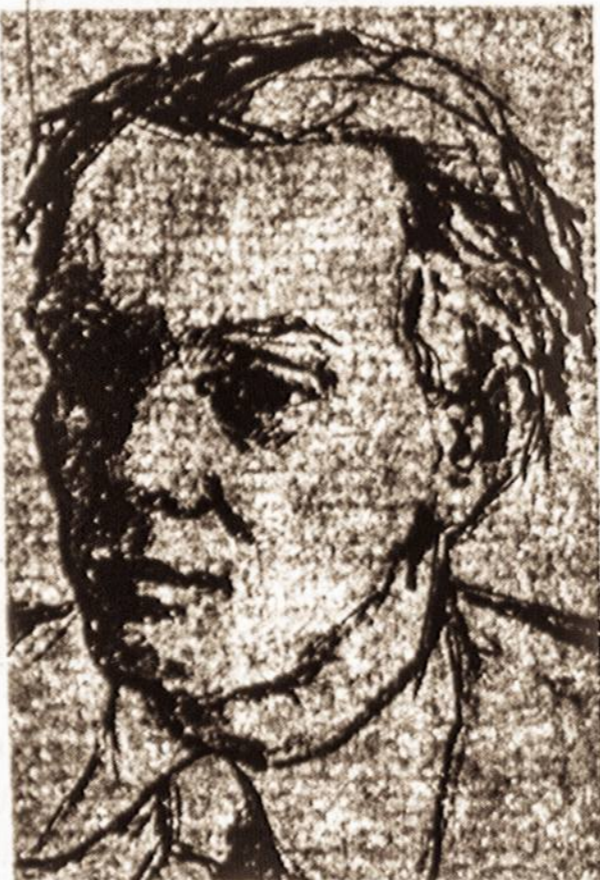
VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Voldemariene. Voldemaras savo pažiūrą išdėstęs tam rusų emigrantui prieš grįždamas į Lietuvą, nors tas emigrantas buvęs geruose santykiuose su naciiais... Istorija truputį netikėtina.

Pasak Ancevičių, garsusis Vaimaro Vokietijos užsienio

Jis net siūlęs nuversti Smetonos režimą. Jei su tuo negalima būtų susitarti. Tačiau vėliau tas pats Škirpa įkalbinėjęs Smetoną grįžti į Lietuvą, o dar po kiek laiko pats išsikubino į Kauną pareikšti sovietams savo lojalumą.

Dr. P. Ancevičius teigė, kad jo paskaitos tikslas esąs pasitarnauti istorijai, tačiau Smetonos atveju jis nepaskelbė jokių naujų faktų, kurie dar nebūtų žinomi. Jis juos tik su-

Jonas Aistis

JONAS AISTIS

KRISTALINIAM KARSTE

PAVERGTOJI

APRĖDE, sese, vėl tave žičkeliais
Ir varo eit per aikštes ir gatves:
Minėt gegužę, kruvinąjį spalį
Ir tyčiotis iš skurdo ir savęs.

Kaip baudžiavoj, tau kruvinam valdovui
Vėl reikia puostis, šokti ir dainuot,
Savy slopinti karčiąją vergovę,
Pražyduosią melsvų akių linuos.

Bet tu dainuok ir šok sau laisvės gandą,
Ir laikas vėl ją laukiamą atves!
Ir eik, sesute, eik dantis sukandus
Per lygų lauką, aikštes ir gatves...

reikalų ministeris de Stresmannas sykį pasakęs, kad jei Vokietija turėtų tokį vyrą kaip Voldemaras užsienio reikalų ministru, ji žymiai greičiau atsikratytų Versalio sutarties pančiais. Ir štai tokį genijų Smetona ar, tiksliau, Sofija Smetonienė pašalinio iš užsienio reikalų ministerio posto!

Smetonai Ancevičius neįtė jokių simpatijų. Nors jis tiesiog ir nepasakė, tačiau sugretindamas faktus ir fantaziją, davė suprasti, kad Smetona blogai pasielgęs, pabėgdamas iš Lietuvos.

Nacių pažiūra į Lietuvą Ancevičiui išdėstęs vokiečių užsienio reikalų ministerijos spaudos skyriaus viršininkas dr. Schmidt. Girdi, vokiečiai palankiai žiūrėję į planą, kad Lietuva taptų jų sąjungininku. To plano šalininku buvęs mūsų ministeris Berlyne K. Škirpa.

grupavo ir apšvietė atitinkama šviesa. Kiek įdomesnis buvo jo duotas Voldemaro grįžimo "paslapties" aiškinimas. Galia tik, kad jo šaltiniai yra kiek abejotini.

Kad "istoriko" dr. P. Ancevičiaus žvilgsnis nėra visai nekaltas, visai laisvas nuo simpatijų ar antipatijų, gali parodyti ir jo papasakotas epizodus apie Smetonos pasikalbėjimą su Galvanausku. Kaip žinia, Ernestas Galvanauskas su gen. Tallat Kelpša buvo siųstas į Eitkūnus įkalbinėti Smetoną grįžti. Vėliau jis pasakojęs Ancevičiui, jog taip buvo pasipiktinęs Smetonos lepšišku, kad išėjęs net nusispioves... Tačiau Ancevičius užmiršo pridurti, kad tas pats Galvanauskas, grįžęs į Kauną, nuolankiausiai dirbo sovietų interesams ir pragai pasitaikius pabėgo, visai ne-

sirūpindamas tauta, o tik vadovaudamasis savo paties saugumo interesais...

Po paskaitos buvo keletas paklausimų. Jie tačiau daugiau paryškino paklausėjų jausmus, negu patarnavo istorinių faktų konstatavimui. Du klausimai buvo asmeninio pobūdžio. Ar paskaitininkas esąs tas pats Ancevičius, kuris bandęs Kanadoje padaryti politinę karjerą? Paskaitininkas atsakė, kad jis esąs tas pats asmuo, tokią pavardę paveldėjęs iš tėvų ir bandęs įeiti į Kanados politinį gyvenimą ne po lietuviška, bet Kanados socialistų vėliavą. Kitas klausimas buvo, kokiais pinigais Ancevičius karo pradžioje važinėjęs po Vokietiją, gėręs su Smetoną saugojusiais Gestapo pareigūnais ir pan. Atsakymas – paskaitininkas tada buvęs amerikiečių AP agentūros bendradarbis.

1958 METAIS KARO NEBUS...

Tesimys iš 1 psl.

Kita pranašautoja, Fontaine sako, kad 1958 metais pasižymės didelėmis katastrofomis, įtampa tarp Rytų ir Vakarų sumažėsianti ir gal bus visai pašalintas karo pavojus. Dar šių metų pradžioje Anglija ir kartu visas pasaulis liūdės didelio politiko.

Būdinga, kad beveik visi pranašautojai mato sunkiai sergant prezidentą Eisenhowerį. Kai kurie jų, kaip Luce Vidl, sako, kad jis pareigose išsilauks dar 6 mėnesius.

Europa ir Rusija 1958 metais vaidins svarbiausią rolę, aplink žemę suksis dirbtini palydovai ir skraidys raketos, be to, bus pasiektas mėnulis.

Sovietai dar džiaugsis savo pasisekimais, bet jie nebus tokie dideli. Sovietai turės didelių vidaus sunkumų. Aplink Chruščiovą atsiras daugiau varžovų ir jis neišsilaikys. Bet didelis pasikeitimas Sovietų Sąjungoje įvyks tik 1959 metų pradžioje.

Amerika bus suparalizuota didelėmis paslaptinomis katastrofomis, kris biržos vertybės, vyks politinės varžybos, diplomatiniai nepasisekimai, netikėti pasikeitimai administracijoje, konfliktai su unijomis, atentatas prieš žymų asmenį. Bus padarytas didelis mokslinis atradimas, kuris pradžiugins pasaulį.

Prancūzijoje pasitrauks prezidentas Coty ir Argentinoje į valdžią grįš Peronas.

Apie vasaros vidurį bus toks didelis įvykis, kad visi grobstys laikraščius ir sėdės prie radijo aparatų.

NAUJŲ METŲ BALIUS

Bostono Sporto Klubas Dainava, Bostono Studentų Santara ir L. B. Brocktono Apylinkė rengia Naujų Metų sutikimą gruodžio 31 d., 9 val. vak., Aragon salėje, E. Elm St., Brockton, Mass. Programa: sol. Stasys Liepas, Dainava Mongirdaitė ir Bostono Vyrų Choro Kvartetas.

Stalus rezervuoti pas V. Bikiną, 6 De Wolfe St., Dorchester, Mass. TAlbot 5-9477.

Visiems
Laimingų Naujų
1958 Metų

DR. A. PETRIKA
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS

linki laimingų Naujų Metų
visiems nariams
draugams ir rėmėjams.

BROOKLYN, N. Y.

Season's Greetings from

MANGAMO CHATEAU
RESTAURANT
7859 Ogden Avenue
Lyons, Illinois
LYons 3-4900

SEASON'S GREETINGS
to all our Friends and
Patrons from the
TODAY'S NEWSREEL
THEATRE
58 W. Madison
Chicago, Illinois
State 2-4344

VIENYBĖS KONCERTAS

1958 m. vasario 2 d.

WEBSTER HALL

Sekmadienį 4 v. p.p. Vienuolikta g-vė ir Trečioji Ave
NEW YORK, N.Y.

PROGRAMOJE: Hollywoodo aktorė RŪTA LEE KILMONYTĖ, jaunas ir talentingas baritonas ARNOLDAS VOKIETAITIS, Miuncheno Operos solistė JOAN FRANCES, pasaulinio garso akordionistas CHARLES DAUBARAS ir kiti. Šokiams gros. J. THOMAS IR JO ORKESTRAS.

RŪTA LEE KILMONYTĖ

ARNOLDAS VOKIETAITIS

CHARLES DAUBARAS

JOAN FRANCES
- V. Maželio nuotrauka -

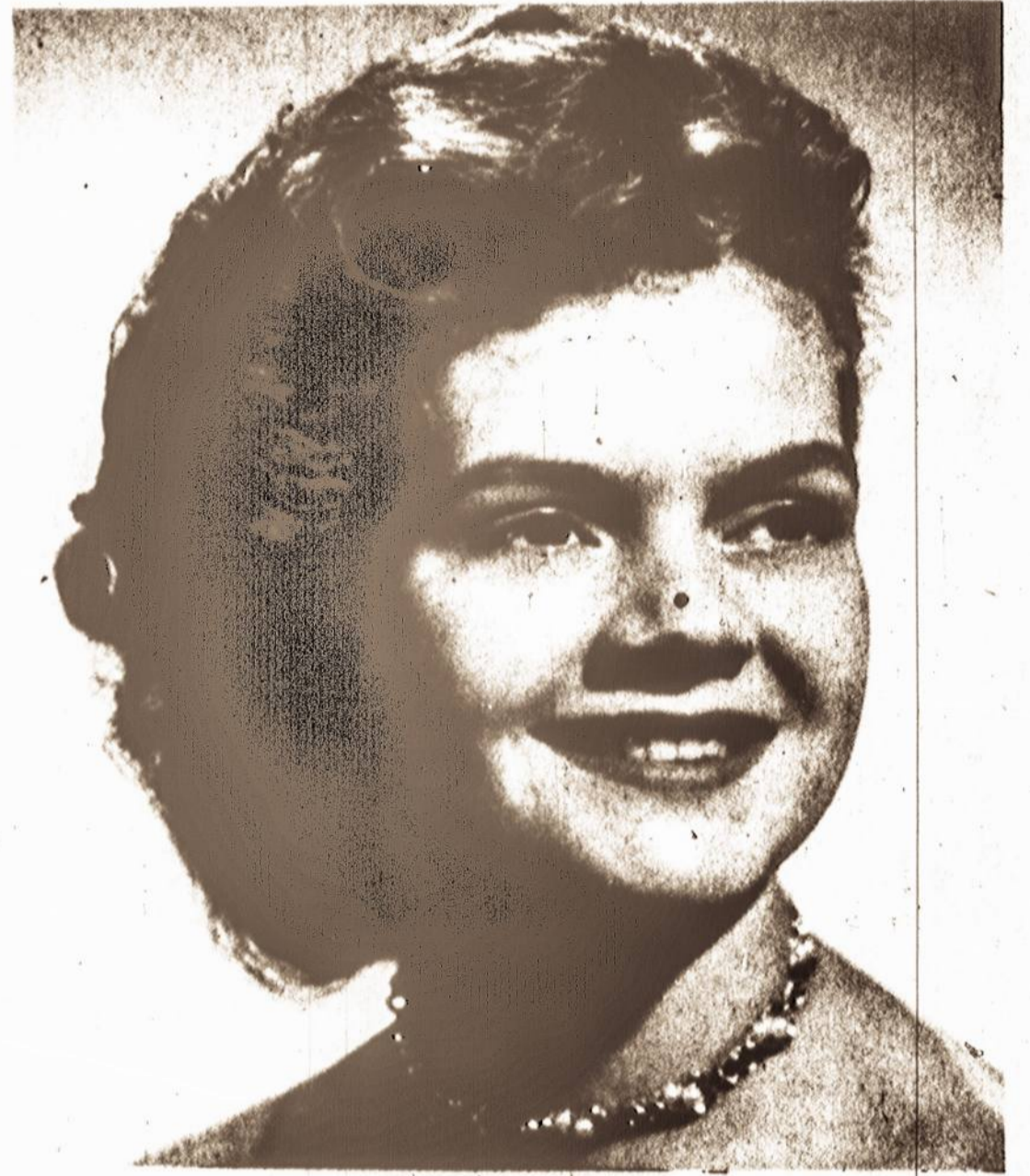
Kandidatė Nr. 14

VIDA VILONAITĖ
Rochester, N. Y.

MISS LITHUANIA RINKIMAI

Kandidatė Nr. 15

DALIA MACIJAUSKAITĖ
Kearny, New Jersey

MISS LITHUANIA kandidačių nominavimo laikas -- lapkričio ir gruodžio mėnesiai. Miss Lithuania rinkimai vyks visą ateinančių metų sausio mėnesį. Rinkimai vyks populiariu būdu. Vienybės skaitytojams balsuojant specialiais kuponais.

Miss Lithuania rinkimų duomenys paaiškės Vienybės koncerte, 1958 m. vasario 2 dieną, sekmadienį, Webster Hall, New Yorke.

Iš septynių, daugiausia gavusių balsų, kandidačių Vienybės skaitytojai ir Jury Komisija išrinko Miss Lithuania.

Jury Komisiją, kurios Garbės Pirmininkė sutiko būti Hollywoodo filmų artistė Reta Lee Kilmonytė, sudarys visuo-

Kandidatė Nr. 16

DAINA BOTYRIŪTĖ
Brooklyn, N. Y.

V. Maželio nuotrauka

Season's Greetings from

ALLGAUER'S
RESTAURANTS
Lincoln and Touhy
and
6666 N. Ridge
Lincolnwood, Illinois
FEATURING:
Lobster, Seafood
Steaks and Chops

GEO EISELE PHARMACY
176 W. Adams
Chicago, Illinois
FRanklin 2-8934

AVONDALE SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION
2965 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Illinois
DI 2-7700

COMO INN
WORLD FAMOUS
ITALIAN CUISINE
546 N. Milwaukee Avenue
Chicago, Illinois
HAYmarket 1-3222

DR. WALTER J. SWIATEK
OPTOMETRIST
2209 Cermak Road
Chicago, Illinois
VI 7-6592

W. A. ALEXANDER
INSURANCE COMPANY
135 So. LaSalle Street
Chicago, Illinois
FRanklin 2-7300

SEASONS GREETINGS
From
THE CONGRESS HOTEL
Chicago, Illinois

menės veikėjai bei organizacijų pirmininkai.

Miss Lithuania, kaip ir jos svita, kurią sudarys sekančios daugiausia balsų gavusios kandidatės, bus apdovanotos.

Smulkiau apie Jury Komisijos sudėtį, taip pat apie dovanas Miss Lithuania ir jos svitai bus pranešta Vienybėje.

Oficialiai, Miss Lithuania kandidačių nominacijos baigiasi gruodžio 31 d. Bet tą pačią dieną (gruodžio 31) išsiųstos kandidačių nuotraukos dar bus priimtinos ir pateks į

nančių metų sausio mėnesį, skaitytojams balsuojant specialiais kuponais.

Sausio mėnesį, kol vyks Miss Lithuania rinkimai, Vienybėje bus pakartotinai dedamos visų kandidačių nuotraukos.

Renkant Miss Lithuania Lietuvos Nepriklausomybės 40 metų sukakties progą, kiekvienas Vienybės skaitytojas turi teisę balsuoti.

Miss Lithuania kandidatės savo nuotraukas siunčia naujuoju adresu: VIENYBĖ, Miss Lithuania Contest, 192 HIGHLAND BOULEVARD, Brooklyn 7, N. Y.

KRYŽKELĖS

Jogaila tyg krūptelejo, greit pasuko į Vytautą galvą ir jau svyrudamas paklausė.

— Tai su kuo tu sutiksi?

— Tik taip, kaip man buvo pasiūlyta per Mozūrijos kunigaikščio brolių Henriką.

— Taip jie nesutiks... O Skirgaila? O Švitrigaila? O kiti mano broliai?..

— Jie prisieks man ištikimybę, o aš jiems dūsiau Rusų žemes valdyti.

— Prisieks tau, o man?

— Prisieks ir tau.

— Jie taip nesutiks, kad ir tau. Nesutiks. Žinau jau aš juos. Šitas vyskupas... Žiemovitas tarp savęs pešas, o prieš mane vis išvien, ir tokie užsispyrėliai... kad jei jie nesutiks, tai ir visi kiti nesutiks... ir karalienė...

— O gal aš juos perkalbėsiu? — grįžtelėjęs į Jogailą, pasakė Vytautas.

— Ne, jų nei perkalbėsi, nei papirksi: tai tokie užsispyrėliai, kad ir mano brangiąją karalienę...

— O jei aš Žiemovitą pasodinsiu tau iš dešinės, o vyskupą iš kairės?

— Nedaryk to, Vytautai, — nusigando karalius, — vyskupas niekuomet nesutiks. Ir prelati nesutiks. Tegu jie sau pešasi. O man šitas kryžius iki grabo lentos... Žiemovitas kiek nuolaidesnis...

— Tai tu liepk vyskupui grįžti Krokuvon.

— Nepaklausys! Negrįš!

— Tai liepk suimti ir uždaryk pily.

ŽEMAIČIAI PASKELBĖ

— O Romai! Ką Roma pasakys! — vėl nusigando Lenkų karalius, — ir Roma už jį... Tu tik, brolau Vytautai, nebeardyk vienybės... Bėda man su jais... Ir prelati nori į vyskupus; Krapydla maištą kelia, o katedrų nebėrl... Reikia natjas bažnyčias statyti, o iš kur aš paimsiu pinigų, kad jie nuo mokesčių atsisakė...

— Ne, negaliu. Mane Žemaičiai paskelbė savo karaliumi, ir aš noriu karūnuotis.

— Žemaičių karaliumi?

— Ir Lietuvos. Tu Lenkų karalius, o aš turiu būti Žemaičių ir Lietuvos karalius. To reikalauja mūsų valstybės garbė ir reikalai.

— Brolau Vytautai, prisiekiu tau Kristaus žaidomis, kad aš dėl tavo karūnavimosi neturiu nieko prieš. Aš jau girdėjau... Aš tau dargi padėsiu. Tu esi to vertas. Ir Lietuvai tai reikalinga. Aš paprašysiu Romos imperatorių, jis tau ir karūną atsiųs, tik tu dabar neardyk vienybės ir sutik!

— O jei tavo ponai nesutiks, kad aš vainikuočiau, jei užsispirs vyskupas, prelati?

— Jei vieną kartą nusileisi tu, tai kitą kartą turės nusileisti jie.

Vytautas ilgai patylėjo ir paklausė:

— Tai ką jie man pasiūlys?

— Lietuvą ir Rusų žemes be Lucko... iki tavo gyvos galvos ir... ištikimybę man!

Vytautas nieko nebeatsakė.

Prie miestelio vartų minia dar labiau sujudo. Abu valdovai prilaukė savo žirgus, ir, kai prisiartinavo ve-

LAISVOS Nuomonės

DIDVYRIO BEJIEŠKANT

Nekartą šio laikraščio skiltyse savo straipsniais esu kreipęs dėmesio: mūsų tremties vege-tuojančiai publicistikai apsisotiti prie didžiųjų mūsų tautos proble-mų. Tačiau į tai komiškausiai atsiliepdavo... tik Draugo juokų skyrius.

Bet, štai, Santarvėj Nr. 3 beletristas Balys Gražulis įdo-mial atėina į talką tremties publicistikai su problematiniu straipsniu "Apie didvyrius ir didvyriškumą", kuriuo visai šaltai ir bešališkai užsirekomen-duoja Tėvynės labai sukurti naujo didvyrio sąvoką. Pabrė-žiu: naujo, nes, pagal jo teoriją, didvyris kovoje privalo išnešti pergale, nežūti ir net iš-likti nesužeistu. Taigi, tikruoju didvyriškumo simboliu esąs Vy-rius Kryžiaus kavalierius. "Yra

kavaliarių ir invalidų tarpe, bet bendrai imant, sveikatos nusto-jimas dėl tėvynės ar tai kare, ar kalėjime nėra nuopelnas, o tik nelaimė." Tik "jeigu didvyrio mirtis prasminga, jeigu ji atne-ša laimėjimą, ji reikalinga ir kovoje ir kūrinyje."

Tokiai griežtai Gražulio ku-riamo didvyrio sąvokos definici-jai aiškiai nepritarė nei Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų Deja, nei Buv. Polit. Kalinių S-ga.

Gi, pats straipsnis autoriaus "protui priimtinais" teigimais, neparemtais statistiniais ne mokslinės analizės duomenimis, baigmėje apvainikuojamas dar ir tokiais sakiniais: "Ta proga noriu pridėti, kad, jei didvyriai reikalingi Tėvynei, tai pačiam gyvenime galėtumėm be jų iš-siversti. Gal geriau, kad jų vi-

Statistika rodo, kad iš komu-nistinių valstybių kas minutę bėga vienas žmogus.

Jie bėga į laisvę pėsti, trau-kiniais, laivais bei lėktuvais. Jie plaukia plačius vandenis,

sai nebūtų. Matėm, kaip didvy-riai, -- savo garbėj apsvaigę net išstis tautas pražudo."

Tokiu būdu didvyrio sąvokos didesnio sujaukimo jau ir nebe-galėjo būti.

Kovoti, nežūti, nebūti su-zeistu ir išnešti laimėjimą -- labai pasakiškai skambantis tei-gimas, prilygstantis anos lietu-viškos pasakos melo išmintį: ne-galėjus išlikti iš ažuolo drėvės, parėjo namo, atsinesė kirvį, prasikirto didesnę angą ir -- išlindo.

(Nukelta į 9 psl.)

IŠ KOMUNISTINIŲ KRAŠTŲ KAS MINUTĘ BĖGA 1 ŽMOGUS

Jie bėga į laisvąjį pasaulį pėsti, traukiniais, laivais bei lėktuvais, rizikuodami gyvybe.

brenda gilų sniegą daugelį my-lių, veržias pro spygliuotų vielų užtvaras ir minų laukus, jie ne-paiso gresiančio už tai kalėjimo ir rizikuoja gyvybe.

Kas yra šie žmonės kurie bėga?

Štai balandžio mėnesį 32 metų amžiaus sovietų jūrininkas šoko iš savo laivo į šaltą kaip ledas vandenį tarp Švedijos ir Danijos. Jį iš vandens ištraukė danų žvejai. Sovietų jūrininkas sakėsi įsitraukęs darbo sovietų laive tik tam, kad galėtų pa-bėgti iš komunistų valdomos sa-lies.

Tą patį mėnesį 50 metų am-žiaus vengras, traukinio maš-i-nistas, su garvežiu pervažiavo vengrų-austrių sieną, kad galėtų susitikti su savo šeima, kuri jau anksčiau buvo pabėgusi. Maš-i-nistas buvo nužemintas iki pa-prasto darbininko už tai, kad nenorėjo būti komunistu. Pabė-gėlis juokavo pasakodamas, kad iš darbininkų rojus bėgti jis pa-sinaudojęs specialiu traukiniu.

Po kelių savaičių visa klasė rytinės Vokietijos mokinių, 7 mergaitės ir 5 berniukai, atbėgo į laisvąjį Berlyną. Jiems gresė suėmimo pavojus už tai, kad kritikavo komunistinį režimą.

Liepos mėnesį Rumunijos ar-tistė, dalyvaudama nacionalinio teatro gastrolėse Venecijoje, pabėgo nuo scenos ir papras-čiai Italijos valdžios organų politinės globos.

Rugpjūčio mėnesį du rusai po 12 dienų kėlonės per šiaurinės Suomijos sniegus atvyko Švedi-jon prašydami globos.

Rugsėjo mėnesį vienas Alba-nijos pilietis, grįždamas iš jau-nimo festivalio Maskvoje, pa-bėgo nuo sovietų laivo Atėnuose ir gavo Graikijos valdžios ap-saugą.

Spalio mėnesį viena šeima iš Čekoslovakijos su dviem nepil-namečiais vaikais atbėgo į Austriją, išbuvusi traukinio ži-balo tanke 33 valandas. Šeimos galva, buvęs šoferis Brno mies-te, papasakojo, kad jie visi buvo užsidėję dujokaukes, ap-sisaugoti nuo žalingų žibalo dujų.

Šią vasarą ir keturi latviai žvejai išsigelbėjo atplaukdami laivėliu į Švediją. Gi praeitą savaitę Norvegijos valdžia su-teikė politinę globą keturiems estams.

Tokių pabėgimų užregistruo-ta ne tik iš rytinės Europos kraf-tų. Neseniai, pavyzdžiui, šeši šiaurinės Korėjos žvejai atvyko į pietinę Korėją, papasakodami apie didelį butų ir maisto truku-mą komunistų valdomoje šiauri-nėje dalyje.

Komunistiniai režimai deda nemažai pastangų susigrąžinti pabėgėlius. Jie tam naudoja įvairias priemones, specialias radijo programas, specialius laikraščius, asmeninius laiškus bei asmeninius kontaktus, gra-sinimus ten likusiems artimie-siems, kartais net ir fizinį smurtą.

Sugrįžo bėgti labai hedaug.

Ir lietuviai gerai pažįsta ko-munistų pastangas juos prisivy-lioti atgal. Berlyne yra toks va-dinamas gen. Michailovo komi-tetas, o Vilniuje vadinamoji iniciatyvinė grupė, kuri net laikraštuką leidžia ir per radiją kviečia grįžti.

Daugelis lietuvių Amerikoje gauna asmeninius iš gen. Mi-chailovo įstaigos laiškus. Rusai laiko lietuvius pabėgėlius nusi-kaltėliais. Ir norėdami prisivy-lioti skelbia dabar jiems amnes-tiją. Gi visi lietuviai, gavę to-kius kvietimus, atsako, kad ru-sai, okupavę Lietuvą, yra nusi-kaltėliai ir kad jų amnestijos neprašo, o Lietuvon jie grįš, kai ji bus laisva ir dėl to grįžusių yra vos keleta.

Pabėgėliams sulaukyti komu-nistai naudoja įvairias priemo-nes. Nustato draudžiamas pasie-nio zonas, užtvėria spygliuotas užtvaras, stato stebiamuosius bokštus, nukloja pasienį mīno-mis, pastato gausius sargybinius su apmokytais šunimis. Tačiau, ir visos šios priemonės pabėgėlių nesulaiko.

Kai užtvanka kurioj vietoj sugriuva, pabėgėliai veržiasi masiniai, kaip įvyko pernai Vengrijoje.

Sukdlimo metu Vengrijoje pabėgo 193,000 vengrų. Tačiau daugiausiai pabėgėlių yra iš ry-tinės komunistų valdomos Vo-kietijos.

A. B.

Skaitytojau, laikas pagalvoti apie VIENYBĖS užsiprenumeravimą 1958-tiesiems metams!

PRENUMERATA METAMS 7.00 DOL.

SPECIALIOS NUOLAIDOS teikiamos visiems skaitytojams, kurie iki SAUSIO 1 D. atsiunčia Vienybę 10 dol. iš anksto sumokėdami prenumeratą už DVEJUS METUS, arba be savo metinės prenumeratos, atsiunčia Vienybę VIENĄ NAUJĄ SKAITYTOJĄ.

VIENYBĖ, 192 HIGHLAND BOULEVARD, BROOKLYN 7, N. Y.

VYTAUTĄ KARALIUMI

zimas, Jogaila jojo greta savo karalienės, Vytau-tas — grėta kunigaikštienės. Tylėdami prijojo ir pi-lies vartus.

Ir karalių Jogailą su karaliene, kaip neseniai ir kunigaikštį Vytautą su kunigaikštine, sutiko Ast-ravo bajorai su duona ir druska. Popai pašlakstė juos švęstu vandeniu.

Kunigaikštis Vytautas, pamatęs, kad lenkų ba-jorai jį lyg nori nustumti į šalį ir visą pagarbą ir pirmenybę palieka tik vienam karaliui, tyčia pa-spaudė savo žirgą ir greta su Jogaila įjojo pro pi-lies vartus į miestą. Ir per miestą jojo vienas iš vienos, kitas iš kitos valdovių vežimo pusės.

Kunigaikštis su kunigaikštine, palydėję kara-lišką porą iki Astravo vaivados rūmų, sugrįžo į pilį.

— Na kaip, susitarėte? — tuojau paklausė kuni-gaikštienė.

— Ne, — susidūmojęs atsakė Vytautas.

— Tai nieko bloga: kurie greit susitaria, tie greit paskui ir susipeša... O šiaip susitarkėte?

— Tai nesunku, bet kas toliau? — atsakė vis kaž-kuo nepatenkintas kunigaikštis.

— Kalbėjote apie viską?

— Kalbėjome.

— Nesutinka?

— Jis tai sutinka, bet jo ponai nesutiksia.

— O dieve, ponai karalių valdo! — nustebo ku-nigaikštienė ir paklausė: — Dėl ko nesutiksia jo po-nai?

— Dėl Lucko.

— Tai nesutiki ir tul Be Lucko nesutiki..

— Jie pareikalau iš mūsų ir tavęs prisiekti Lenkų karūnai ištikimybę.

— Be Lucko — niekuomet — užsidegė kunigaikšt-tienė.

Vytautas šyptelėjo ir paklausė:

— O su Lucku?

— Su Lucku — taip.

— O jei tik iki mano ir tavo gyvos galvos? — vėl nusišypsojo kunigaikštis.

— Su Lucku — tegu: pag'vensime, pamatysime...

O toliau, kai užsidėsi ant galvos karūną, apsivai-nikuosi visų žemių karaliumi, ir Lucko su Volynės ir Podolės žemėmis... Ir Narevo, ir Bugo kraštais...

O kurie jo ponų nesutinka?

— Nežinau. Kalbėjau tik su karaliumi. Rytoj su-žinosime... O jūs apie ką kalbėjotės su karaliene?

— Mes apie viską po truputį. Karalienė pagyrė mano gintarus, grožėjos ir žiūkiais. Ir aš pagyriau jos rūbus, pasakiau, kad labai norėjau su ja susi-pažinti...

— O ji ką?

— Ir ji sakosi labai norėjusi su manimi susi-pažinti. Klausė, kaip tavo sveikata.

— O apie reikalus neužsiminė?

— Nieko ji man, ir aš jai nieko.

— O Vilniun važiuos ir ji?

(Bus daugiau)

A. VIENUOLIS

JAROSLAV HAŠEK

ŠVEIKO nuotykių

— Jums įsakius, ponas majore,— atsakė Sveikas,— klek supratau iš pono majoro kalbos, drįstu pranešti, ponas majoras atėjote manęs tardyti.

Čia majorui prašvito galvoje, jis pasižiūrėjo į save, paskui užpakalin, lyg ko ieškodamas.

— Teikitės nieku nesirūpinti, ponas majore,— tarė Sveikas.— Jūs pabudote lygiai toks, koks atėjote. Jūs atėjot čia be millinės, be kardo, tik su kepure. Kepurė tenai, aš ją turėjau paimti jums iš rankų, nes jūs norėjot ją pasidėti sau po galva. Paradinė karininko kepurė vis tiek kaip cilindras. Išsimiegoti ant cilindro mokėjo tik vienas ponas Karderazas iš Lodenicės. Jis, būdavo, išsitiesia traktieriu ant suolo, pasikiša cilindrą po galva (jis giedodavo per laidotuves ir į jas eidavo su cilindru) ir įteigia sau, kad neturi jo sumaigyti, ir taip visą naktį pragulėdavo ant jo nežymia savo kūno svorio dalimi, jog cilindru tas nieko nepakenkdavo, dargi atvirkščiai, išeidavo į naudą, nes, vartydamasis nuo vieno šono ant kito, nuvalydavo jį savo plaukais kaip šepetiu, kad cilindras net blizgėti imdavo.

Majoras, tik dabar suvokęs, koks čia galas, toliau tebežiūrėjo buku žvilgsniu į Sveiką ir kartojo:

— Tu minkštaprotytis, taip? Aš esu čia, aš išeinu iš čia.— Atsistojo, nuėjo prie durų ir ėmė belsti.

Kol sargybinis atėjo atidaryti, jis dar kartą pasakė Sveikui:

— Jeigu nebus telegramos, kad tu esi tu, tai tu kabėsi.

— Sirdingai dėkoju,— tarė Sveikas,— žinau, ponas majore, kad jūs labai rūpinatės manimi, bet jeigu pas jus, ponas majore, įlindo čia ant gultų toks mažas, su rausva nugarėle žvėriukas, būkite tikras, kad jis yra jaunas patinas. Jeigu jis tik vienas įropotų, nieko, viskas gerai, bet tegu tik atsiranda pilka su rausvu ruo-

jo milinę ir kardą, kuriuos jis, matyt, bus parnešęs iš generolo prieškambario.

Sitas vaizdas pralinksmino majorą, dėl to jis sustojo tarpdury ir žiūrėjo, kaip kenčia jo ištikimas tarnas, įvairiomis piktadarybėmis seniai įsipykęs majorui ligi gyvo kaulo.

Generolas akimirkiniu paleido pamėlynavusį pasiuntinį ir išsitraukė iš kišenės telegramą, su kuria jis pradėjo mušti majoro tarną per veidą, per burną, rėkdamas:

— Kur tavo majoras, galvijau, kur tavo majoras auditorius, galvijau, ar tu gali jam perduoti tarnybinę telegramą?..

— Aš čia,— sušuko tarpdury majoras Dervotą, kuriam žodžiai „majoras auditorius“ ir „telegrama“ vėl priminė pareigas.

— Ak,— riktelėjo generolas Finkas,— tu sugrižai? Jo balsas buvo toks nuolankus, kad majoras nieko neatsakė ir stovėjo nesiryždamas.

Generolas liepė jam eiti paskui jį į kambarį ir, kai jiedu susėdo, bloškė ant stalo bemušant pasiuntinį suglamžytą telegramą ir tragišku tonu pasakė:

— Skaityk, čia tavo darbas.

Majorui skaitant telegramą, generolas pašoko, ėmė lakstyti po kambarį, vartyti kėdes, taburetes ir rėkti:

— Ir vis dėlto mes jį pakarsim!

Telegrama buvo tokio turinio:

„Pėstininkas Josefas Sveikas, vienuoliktosios žygio kuopos ryšininkas, šio mėnesio šešioliktą dieną, žygiuojant iš Chyrovo į Felštiną, dingo. Jis buvo pasiūstas tarnybos reikalais parūpinti butų. Tuoju gražinti pėstininką Sveiką į Vojalyčių, į brigados štabą.“

Majoras atidarė stalčių, išsiėmė žemėlapi ir susimąstė; mat, Felštynas yra už keturiasdešimties kilometrų į pietryčius nuo Peremišlio, ir dėl to kyla baimė, kokių būdu Sveikas gavo rusišką uniformą, nes nuo šios vietos iki fronto yra per šimtą penkiasdešimt kilometrų su viršum, pozicijos eina linija Sokalas—Turza—Kozlovas.

Kada majoras tatau išdėstė generolui ir parodė jam žemėlapy vietą, kur pagal telegramą Sveikas dingo prieš keletą dienų, generolas sumaurojo kaip bulius, nes pa-

Lietuviai Advokatai

CLEMENT A. VOKET

(Vokietaitis)

41-40 74th STREET

Jackson Heights 73, N. Y.

NEWTON 9-6620

K. W. MICHELSON

87-14 111th Street

Richmond Hill 18, N. Y.

Virginia 6-6060

ST. BREDIS, Jr.

37 Sheridan Avenue

Brooklyn 8, N. Y.

APplegate 7-7083

A. J. WESLAN

16 Court Street

Brooklyn, N. Y.

TRIangle 5-6116

A. ANDRIUSKEVIČIUS

Laikrodininkas - Juvelyras

Didelis pasirinkimas

BRANGENYBIU

485 Grand Street

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-2318

ALL LANGUAGES
TYPEWRITER Co., Inc.Lietuviškos ir angliškos
rašomosios mašinėlės
žemiausiomis kainomis:

Nuo \$30.00 ir t.t.

**SCHUYLER SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION**
of Kearny, N. J.
IŠTEIGTA 1924 m.
Julius Paknis, President
George Katilus, Vice-pres.
Peter W. Velevas, Ex. Mgr.
Joseph M. Belza, Treasurer
Mrs. S. Dasker, Asst. Sec'y
24 Davis Avenue
KEARNY, NEW JERSEY

Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius ir šventadienius, nuo 10 v. 4. iki 3 v. p. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30.

MOKAMA 3
Kapitalas \$1,600,000

J. Markiewicz

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktoriai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS - RESTORANAS
VYT. BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms, susirinkimams, parengimams

1892 MADISON STREET

Didvyrio...

(Tęsinys iš 7 psl.)

Skaitant Gražulio idealizuojamą didvyrio tipą: "... atsargesnis, apskresnis ir kalėjimo išvengęs ilgiau dirbo ir daugiau nudirbo", man prisimena vieno dvasiščio pasikalbėjimas su vienu buv. polit. kaliniu.

Dvasiškis didžiavosi:

-- Reikėjo tik apskrumo ir nebūtum kalėjiman patekęs. Mane net tris kart NKVD areštavo, o vistik kalėjiman neuždarė...

Buv. polit. kalinys ramiai teatsakė:

-- O, zinoma, mane irgi būtų neuždarę, bet aš iš pirmo karto griežtai atsisakiau būti NKVD agentu ir nepasirašiau man brukamo pasižadėjimo. Pasididžiavusiam teko pasikalbėjimą baigti tyliau nuraudimu.

Tokiu būdu, boiš. kalėjimo išvengę apskuoliai, aišku, ilgiau dirbo ir daugiau nudirbo, tik nežinia -- kieno naudai?...

O vienos įstaigos atsakingas valdininkas, nepasinaudojęs apskrumu išvengti kalėjimo bet apskuriai laikęsis kalėjime tar-

dymų metu, neišdavė savo viršininko veiksmų, kuris irgi jau buvo suimtas; ir kai, raudonajai armijai bėgant iš Lietuvos, abu susitiko kalėjimo kieme prie atdarų vartų, viršininkas apsikabinęs pabučiavo savo pavaldinį, kurį vėliau pristatė žymiam tarnybiniam paauskstinimui.

Tai tik du pavyzdžiai, kurie rodo, kaip lengvai galėtume suklysti, konstatuodami didvyrio sąvoką, atsižvelgiant į vietas, laiką, užimamos padėties ar kitokias aplinkybes. Didvyrio vardą jokios išorinės formos nesaiksto. Didvyrių mes turime ir paprastame gyvenime -- minties bei valios laisvėraiškoje ir t. t.

Pavyzdžiuj, kaip Gražulis įrodytų, kad Vyties Kryžiaus kavalierius kuopos puolimo metu išlikęs net nesužeistu, nebuvo atsitiktinai patekęs į paskesnes voras, ar nebuvo prisidengęs pirmųjų nugarom, o gal jų lavonais, ar paties įkarščio metu nebuvo žemėmis apmestas ir ramiai (apsukriai) pavojaus valandėlę pragulėjo? Kai tuo tarpu kritusio kovoje ar sužeisto -- aiškiausiai įrodytas faktas, duoda žymiai įtikinamesnį didvyrio sąvokos apibrėžimą. Jis neteko rankos ar kojos irgi ne bulves skusdamas, bet Tėvynę nuo priešų gindamas: krauju Jai iškimybę pasirašydamas...

Tame Gražulio straipsnyje suplakta dvi temos: kaip turėtų būti vaizduojama didvyris mūsų literatūroje ir kas yra didvyris?

Pirmoji jam pasisekė; gi, antroji, kaip publicistikos rė-

SENIEJI ATEIVIAI -- LIETUVYBĖS VETERANAI

Baltmorietis Vincas Velžis su šeima: Frances Milasevičiūtė-Velžienė, sūnus Vincas Velžis, advokatas, duktė Audrė Velžytė, mokytoja. Šiemet V. Velžiui sukako 65 m. amžiaus.

Baltimore Md - Dabar yra džiuliamas kare tarnavo IAV

nas gerai, bet tegu tik atsižadau pūka su rausvu ruoželiu ant pilvello, baigta, jau yra pora, o jos, šitos niekšės, baisiai greitai veisiasi, dar greičiau už kralikus.

— *Lassen sie das!*¹ — prislėgtu balsu pasakė Sveikui majoras, kai jam atrakino duris.

Sargybos būste majoras jau neištaisinėjo jokių scenų, tik labai sántūriai paliepė pakviesti vežiką, ir puskarietei šokinėjant biauriu Peremišlio grindiniu, jo galvoj buvo tik viena mintis, kad nusikaltėlis yra pirmos rūšies idiotas, bet vis dėlto, matyt, jis nekaltas galvijąs, o kai dėl jo paties, majoro, tai nieko daugiau nelieka, kaip tuoj pat, sugrįžus namo, nusišauti arba pasiųsti pas generolą parnešti milinės ir kardo, nuvažiuoti į miesto pirtį išsimaudyti, išsimaudžius užsukti į Folgruberio vyninę pasistiprinti ir telefonu užsisakyti bilietą vakariniam spektakliui miesto teatre.

Dar neprivažiavus buto, jis pasirinko antrąją išeitį.

Bute jo laukė mažas nėtikėtumas. Jis įėjo kaip tik laiku...

Ant laiptų stovėjo generolas Finkas, laikė už apykaklės jo pasiuntinį ir, žiauriai jį kratydamas, visa gerkle rėkė:

— Kur tavo majoras, gyvuly? Kalbėk tu, žvėrie!

Zvėris tačiau nieko nekalbėjo. Generolas taip jį smaugė, kad net jo veidas buvo pamėlynavęs.

Majoras, atsiradęs šitos scenos metu, pastebėjo, kad nelaimingas pasiuntinys stipriai spaudžia po pažastimi

¹ Palikite tai.

reikėti dienų, generolas sumaujo kaip dūnus, nes pajuto, kad visos jo viltys dėl karo lauko teismo subyrėjo į dulkes. Jis priėjo prie telefono, iššaukė sargybos būstą ir paliepė tuoj pat atvesti į majoro butą areštuotąjį Sveiką.

Laukdamas įvykdant įsakymo, generolas be paliovos plūsdamasis gailėjosi, kad neliepė Sveiko pakarti savo paties rizika be visokių ten tardymų.

Majoras prieštaravo, kažką rentė apie tai, kad teisė ir teisybė eina ranka rankon, ir įmantriais periodais iškalbingai dėstė apie teisingą teismą.

Kai Sveikas pagaliau buvo atvestas, majoras pareikalavo paaiškinti, kaip viskas ten prie Felštyno įvyko, ir ką iš tiesų reiškia šita rusiška uniforma.

Sveikas paaiškino viską kaip reikiant, dar pastiprindamas savo aiškinimus keletu pavyzdžių iš savųjų istorijų apie žmonių kančias. Majorui paklausus, kodėl jis apie tai nekalbėjo per kvotą teisme, Sveikas atsakė, kad niekas, tiesą kalbant, jo neklausė, kaip jis gavo rusų uniformą, visi klausimai juk buvo tokie: „Ar prisipažįstate, kad jūs savo noru ir be jokios prievartos užsivilkote prieš uniformą?“ Kadangi tai buvo teisybė, jis nieko kito negalėjo atsakyti: „Žinoma, taigi, teisybė, visiškai taip, be abejonės.“ Iš kitos pusės, jis skaudama širdimi atmetęs karo teisme jam iškeltą kaltinimą, jog išdavė jo didenybę imperatorių.

— Šitas žmogus tikras idiotas,— tarė generolas majorui.— Persirengti ant tvenkinio kranto rusiška uniforma, kurią ten dievasžin kas paliko, leisti priskiriamam prie rusų belaisvių partijos — tą gali tikrai paskutinis vėpla.

— Drįstu pranešti,— atsiliepė Sveikas,— kad ir aš pats kartais pastebiu, jog esu silpnaproty, ypač vakare...

— Tylėk, asile,— pasakė jam majoras ir kreipėsi į generolą, klausdamas, ką dabar daryti su Sveiku.

— Tegul jį pakaria jo paties brigadoj,— nusprendė generolas.

Po valandos sargyba varė Sveiką į geležinkelio stotį, kad jis būtų pristatytas į Vojalyčių, į brigados štabą.

Daboklėj Sveikas paliko mažą atminimą apie save, šakaliu išgramdęs sienoje trimis stulpeliais sąrašą visų sriubų, sosų ir užkandžių, kuriuos jis valgė, būdamas civiliu. Tai buvo lyg ir protestas, nes jis čia per dvidešimt keturias valandas nė aguonos grudo neturėjo burnoj.
(Bus daugiau)

Taip pat skaičiavimo mašinos, mimeografai ir kiti raštinės reikmenys.
119 WEST 23rd STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel. CHelsea 3-8086

BILL'S BAR
(Buv. Atletų Klubų name)
W. OSIPAUSKAS
Savininkas
Gerai gėrimai, geras maistas,
draugiška nuotaika
168 MARCY AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.
EV 4-9709

WHITE'S DRUG, INC.
Mes siūčiame (vairius
vaistus jūsų giminėms
Lietuva
29 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.
PL 4-0110

JGIN BALTADUONIS
Frankford Avenue
C A F E
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

CASINO THEATRE
210 E. 86th Street
New York, N. Y.

GRUODŽIO 27 - SAUSIO 2
WALDWINTER
Claus Holm - Rudolf Forster
SCHWARZE AUGEN

1883 MADISON STREET
Brooklyn 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. Stoties)
Tel. B 2-9586

muose netelpanti, turėtų būti moksliskai nagrinėjama kieno nors iš mūsų filosofų bei psichologų atskiro veikalo apimtyje.

Alfonsas Giedraitis

GENERAL PARCEL and Travel Co., Inc.

(Licensed by USSR)

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. Chelsea 3-2583

MŪSŲ FIRMA GAVO IŠ 'INTOURIST' MASKVOJE OFICIALŲ
LEIDIMŲ TIESIOGINIAI SIŪSTI SIUNTINIUS I:

SSSR, LIETUVĄ, ESTIJĄ, LATVIJĄ, UKRAINĄ, GUDIJĄ, BUKOVINĄ,
ARMENIJĄ, IR KITAS RESPUBLIKAS SOVIETŲ SAJUNGOJE

Pakietai pristatomi asmeniškai, paštu, arba kitais klientui patogiais būdais. Siuntiniai supakuojami ir tuojau išsiunčiami. Po poros dienų siuntėjas gauna oficialų pašto įstaigos pakvitavimą. Siuntini galima paruošti iš nuosavų arba pirktų daiktų.

Užmiesčio klientai gali būti tikri greitu mūsų dėmesiu. Gavę Jūsų siuntinį, siunčiame tuoj pat paštu smulkią apyskaitą.

SVARBU! Visos siuntimo išlaidos, įskaitant muitą, sumokama čia. Jūsų giminės ir draugai gaus siuntinius nemokamai, be jokių mokesčių.

Mūsų klientų patogumui, mes paroduame įvairias medžiagas, odos daiktus, batus ir pusbačius, laikrodžius ir laikrodėlius, vaikų drabužius, nosines, šalikus, ir kitokius aukštos kokybės daiktus prieinamomis kainomis. Turime pilną rinkinį vaistų. Mes siunčiame siuvas mašinas, rašomąsias mašinėles, mechaniskus ir techniskus instrumentus, taip pat foto aparatus. Prašykite mūsų kainaraštį.

Maisto produktai negali būti siunčiami su kitais daiktais tame pačiame pakiete.

SIUNČIAM TIK NAUJI DAIKTAI

GREITAS IŠSIUNTIMAS IR PRISTATYMAS GARANTUOTAS.

ATDARA KASDIEN NUO 9 VAL. RYTO IKI 6 V. V. SEKMADIENIAIS NUO 9 V. R. IKI 4 V. V.

INFORMACIJŲ KLAUSKITE: TELEFONU CHELSEA 3-2583

MŪSŲ KLIENTŲ PATOGUMUI ATIDARYTI SKYRIAI CLEVELANDE IR DETROITE.

JŲ ADRESAI:

900 LITERARY ROAD
CLEVELAND 13, OHIO
Tower 1-1416

11339 JOS. CAMPAN.
DETROIT 12, MICHIGAN
Townsend 9-3980

Baltimore, Md. - Dabar yra ta metų eilė, kada senieji mūsų ateiviai susilaukia garbingo amžiaus. Neseniai baltimoriečiai minėjo Petro Jaro, ilga-
nečio Vienybės koresponden-
to, 75 metų sukaktį, advokato ir poeto Nado Rastenio 65 metų sukaktį, Jono Lietuvniko 75 metų sukaktį, dr. Adomo Laskausko (tremtinio) 70 metų sukaktį. O daugelis jų, dar neseniai uoliai dalyvavę lietuviškoj veikloj, jau atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Vienas tokių lietuviybės vėteranų, visą savo laisvą laiką pašventęs lietuviškam darbui tai Vincas Velžis, šiemet (1957) sulaukęs 65 metų amžiaus. Jis ne tik mokėjo sutelkti savo rankose didelį kapitalą, bet nesigailėdamas nei laiko, nei jėgų, dirbo lietuvišką darbą, kiek įmanydamas. Vien Lietuvos laisvės bonų savo laiku buvo nupirkęs už 1100 dolerių, nekaltant apie kitas aukas lietuviškam reikalui. Jis dalyvauja 12 Baltimorės lietuviškų organizacijų, daugelyje jų būdamas valdybos narys, ar pirmininkas.

Kilęs nuo Pasvalio, 1908 metais atvyko į Ameriką. Di-

džiajame kare tarnavo JAV kariuomenėje Prancūzijoje, o dabar yra Statybos ir paskolų įstaigos savininkas.

1933 metais lankėsi Lietuvoje, kuri savo pažanga padarė jam gerą įspūdį.

K. P.

SPUTNIKO ŠOKIAI

S. Boston, Mass. - Šeštadienį, 1958 m. sausio 11 d. 7:30 val. vak. kosmiškai išdekoruotoj ir apšviesto Strand Cafe salėje, So. Bostone, Bostono oro skautų LITUANICA II vietetas rengia didžiulį tarpplanetinį šokių vakarą su ta programa pritaikyta programa. Šokiams gros penkių žmonių Metropolitanio orkestras, kuris su savo nauja muzika yra jau plačiai pasižymėjęs. Taip pat bus erdvės karalienės rinkimai, satelitų tango bei kitos įvairenybės. Šokių metu veiks bufetas.

VIENYBĖ
geriausia dovana
draugui

NAUJŲ METŲ PROGA

Sveikiname VIENYBĖ, pastoviai kovojančią už tradicinius lietuviškumo principus, o taip pat nepagalėjusią vietos savo skiltyse, keliant LOS ANGELES LIETUVIŲ KULTŪROS RŪMŲ įsigijimo klausimą, kuris jau pradėta realizuoti.

Tad, Ilgiausių Metų Vienybė!
RŪTA IR ALFONSAS GIEDRAITIS

UKIS SOVIETINIAME REZIME

Zemės ūkio klausimas yra pats sunkiausias ekonominis klausimas, kurio bolshevikai nepajėgia nugalėti. Jų sugalvotas sovietiskasis modelis susiduria su pagrindinė kliūtimi su laisvu ūkininku. Ūkininkas kovoja visoms turimomis priemonėmis prieš kolektivizaciją, dėl savo laisvės ir savo žemės. Jis kovoja iki mirties, iki išurimimų (Sibirą ir vis nenori nusileisti. Lietuvos ūkininkai buvo palaužti ir suvaryti į kolchozus tik po to, kai 1948-1949 m. ūkininkų ir jų šeimų buvo (Sibirą išvežta per 120,000 asmenų. Kituose kraštuose, net ir Rusijoje, komunistų kovos su laisvaisiais ūkininkais buvo ir tebėra irgi labai kietos. Juk ne be reikalo Stalinas skundėsi Winstonui Churchillui, kad jam lengviau būtų nugalėti nacijų Vokietiją negu ūkininkus.

Sovietinė žemės ūkio sistema, teroru ūkininkams primetama, dar nepateisinota savęs ir žemės ūkio produktų gamyboje. Ir pačioje Sovietų Rusijoje ir jos pavergtuose kraštuose sovietiskasis žemės ūkis mažiau gamina produktų negu ten buvo jų pagaminama laisvojo ūkio ir privačios iniciatyvos ūkininkavimo sistemoje.

Pagrindinė priežastis, dėl kurios ūkininkai nesutinka ir nesutiks su sovietine žemės ūkio tvarkymo sistema, yra nuosavybės panaikinimas. Sovietinė žemės ūkio sistema (kolchozai-sovchozai) yra visiškai priešinga individualiniam ūkiui, o tuo pačiu pačiam ūkininkui ir visai jo šeimai. Kolektivizacija yra laikoma baudžiava, jei ne vergija, kuriomis nusikratyti ūkininkai yra daug kovoję, daug kentėję ir daug kraujo pralieję. Kad ūkininkai pirma proga siekia nusikratyti Sovietų primestą kolektyvinę žemės ūkio sistemą ir pereina prie nuosavaus individualių Sąjungos agentų rankas ir yra išgabenamos iš jo gimtosios žemės. Jis gerai žino ir jaučia tų gėrybių trūkumą savo namuose ir savo krašte. O tuo tarpu jo pagamintų gėrybių dėka Sovietų Sąjunga plečia savo imperialistinę politiką ir pavergto ūkininko sąskaita varo savo propagandą laisvuose kraštuose, kas absoliučiai yra priešinga ūkininko interesams.

Sovietų Rusijos imperialistinis komunizmas, pavergęs Rytų ir Vidurio Europos kraštus, juos ekonomiškai eksploatuodamas, siekia sunaikinti laisvuosius ūkininkus.

Visų tų kraštų ūkininkai laukia atkakliai kovojo prieš šią sovietų akciją. Bet komunistinė administracija nusalinimais nuo ūkių, deportacijomis, perkėlimu iš vienos vietos į kitą ir kitomis teroro priemonėmis sovietiskai žemės ūkio sistemai per prievartą įvesti: panaikino turto nuosavybės principą -- tradicinį žemės ūkio pavergtuose kraštuose tvarkymo pagrindą, kad būtų sunaikintas individualinis ūkininkavimas; išplėse ūkininkų šeimas iš savosios žemės ir suarėdė jų normalaus gyvenimo eigą; pakeitė laisvą individualų ūkininkavimą sovietine (kolchozų-sovchozų ir mašinų-traktorių

JUOZAS AUDĖNAS
Buvęs Lietuvos Žemės
Ūkio Ministeris

stočių) sistema, atnešusią sumažintą žemės ūkio gamybą; privertė ūkininkus sovietinėje žemės ūkio sistemoje dirbti ilgiau ir sunkiau be tam darbu atitinkamo atlyginimo; numušė pragyvenimo standartą žemiau normalaus lygio; eksploatuoja augstomis nepakeliamomis priverstinėmis duoklėmis, dideliais mokesčiais, dažnu valiutos keitimu, mažomis algomis, ūki ardančiomis kainomis, išvežimu gėrybių į Rusiją.

Vartojant visokias prieš ūkininkus teroro priemones, sovietams pavyko vienur pilnai, o dualaus ūkio; matyti iš šių pavyzdžių. Per antrąjį pasaulinį karą Rusijos ir Ukrainos dalyse, kurias buvo vokiečiai užėmę, jie pradėjo privatizuoti žemę. Ūkininkai su entuziazmu kūrėsi individualiai, nežinodami to, kad tą tvarką įvedė krašto okupantas. Vos tik Lenkijoje Gomulka paskelbė laisvę patlems ūkininkams apsispręsti, per kelis mėnesius buvo likviduota per 85% kolchozų. Vengrijoje savaimė vyksta kolchozų likvidacija. Jugoslavijos komunistinė vyriausybė, nepajėgusi nugalėti ūkininkų, irgi turėjo patisakyti su kolektyvinto žemės ūkio.

Sovietinėje žemės ūkio tvarkymo sistemoje žemės ūkio produktų pagaminama žymiai mažiau negu laisvajama privačios iniciatyvos ūky. Tad jau vien dėl to joks ūkininkas niekuomet nesutiks mesti savo ūkį ir jungtis į kolchozą. Individualistui ūkininkui sunku atsikirti su savo žeme ir kitu savo turtu net ir tuomet, jeigu jis matytų, kad sovietinėje sistemoje yra pagaminama daugiau produktų ir jam pačiam yra geriau gyventi ir lengviau dirbti. Bet kai yra priešinga, tad nėra ko stebėtis, kad pavergtųjų kraštų ūkininkai taip atkakliai kovoja dėl savo ūkinės laisvės, dėl savo ūkinės laisvės, dėl savos nuosavybės ir dėl savo ūkio geresnės produkcijos.

Maskva yra suinteresuota įvesti užimtuose kraštuose komunistinę tvarką, įsteigti ir plėsti sovietinę kultūrą ir po priedanga "saugumo interesų bendrumo" juos ekonomiškai eksploatuoti. Niekas kitas šitos eksploatacijos naštos taip sunkiai neneša, kaip pavergtasis ūkininkas. Jis geriausiai ir mato tąją didžiąją skriaudą ir neteisą, jam okupanto uždėtą, kuomet jo pagamintosios gėrybės didelė dalimi patenka į Sotikur iš dalies su kolektyvinti žemės ūki.

Lietuvos ūkininkai stipriai ir labai atkakliai priešinosi prieš sovietinės žemės ūkio sistemos įvedimą. Labai akivaizdus ir pabrėžtinasis faktas yra spontaniškas kolchozų likvidavimas Lenkijoje ir Vengrijoje ryšium su 1956 m. tų kraštų revoliuciniais įvykiais.

Laisvasis pasaulis, susidurdamas su gyventojų prieauglio problema ir gyventojų vartojamųjų gėrybių reikšme, su taikos

ir socialinio teisingumo įvedimo problema, turi labai gerai suvokti komunistinio grėsmę. Kol tvers komunistinė sistema, apimdama apie vieną bilijoną pasaulio gyventojų, tol nebus pasiekta nei pastovios taikos, nei ekonominės gerovės, nei socialinio teisingumo. Laisvasis pasaulis turi ne tik pats save apsisaugoti nuo komunistinio pavojaus, bet turi padėti Sovietų pavergtiems kraštams atgauti laisvę.

Tikrovė...

(Atkelta iš 3 psl.)

Juozas Beutulis: Butų neleistina siaurinti savo tautos garbingą praeitį, istoriją, jei visos tautos tai pripažįsta. Kuo tada augintume jaunimą, kuo jame keltume savo tautos didybę?

Bernardas Brazdžionis: Susidarytų savo tautos didelių asmenų paveikslų nereikėtų mesti iš savo sąmonės. Kiekvienas šimtmetis duoda kitus vaizdus. Net Kristus, Marijos tikro vaizdo neturėta. Tautos yra sukūrę savas Marijas ir savus Kristus.

Mūsų istorikai jau daug ką naujo išaiškino, duoda naujų duoda naujų duomenų. Prof. Ivinskis ar kuris kitas gal išaiškins idomių dalykų apie senąją lietuvių religiją. Vilniaus įkūrimo legendą sovietai naujai kuria, girdi senovėje atėjęs toks milžinas Kristus ir ant pečių užsidėjęs atsinešė savo mažytę žmonelę. Jos paprašytas griebęs statyti miesto ir t.t.

Bronys Raila: Atsirastų daug abejonių, jei visi pradėtų įieškoti autentiškumo ir nesugriaujamų duomenų religijose ar kitur. Religiniai ir tautiniai mitai galingi ir laikosi šimtmečiais, net ir tūkstantmečiais. Mūsų literatūroje per mažą mitologijos. Vargu ar mūsų literatai ir kultūrininkai pakankamai kreipė dėmesio ir į mūsų socialinius, dvasinius, romantinius reikalus, nors tai komplikuoja ir astroka tema.

Bernardas Brazdžionis: Mums reikia daugiau fantazijos. Jei mūsų rašytojas pasako neteisąbę iš šių dienų gyvenimo, tuoj visi pastebi. Kodėl lietuviai nerašo apie lietuvių buvusius prieš kelis šimtus metų?

Prof. M. Biržiška: Istorikui svarbu turėti literatūrinių gabūmų. Reikia rasti formą, kaip parašyti ne vien savo istoriją, bet ir legendas tinkamą lietuviškojo šviesoj.

Sekančiu Dailių Meno Klubo pirmininku išrinktas prof. Mykolas Biržiška.

A. G.

SUSIRINKIMAI

Philadelphia, Pa. - Vasario 16 šventės reikalams aptarti kviečiami organizacijų atstovai ir pavieniai veikėjai susirinkti gruodžio 29 d. 3 val. po pietų Lietuvių Banko salėje.

Balfo 52 skyriaus metinis susirinkimas įvyks 1958 m. sausio 12 d. 4 val. po pietų Lietuvių Banko salėje.

DIDELĖS NUOLAIDOS LIETUVIAMS,
kurie pas mus perka drabužių medžiagas savo
giminėms į Lietuvą ir Sibirą pasiųsti.
VILNONĖS IR KITOKIOS MEDŽIAGOS
PALTAMS, KOSTIUMAMS IR SUKNELĖMS.

SUPERIOR PIECE GOODS CORPORATION
200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.
TELEFONAS AL 4-8319

PARK FLORIST
MATTHEW MAŽEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet
kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

Draudimo reikalais, taksų paruošimas, Notarinių
dokumentų tvirtinimui, kreiptis į
JUOŽĄ ANDRIUSĮ

GENERAL INSURANCE BROKER - NOTARY PUBLIC
Uzpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami dokumentai ir atliekami visu rusiu draudimai: gyvybes, namu, baldų, automobiliu, bizniu ir t.t. Geras Patarnavimas.
87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Kasdien iki 8 v.v. Sest. iki 6 v.v. Tel. Virginia 7-4477

HELEN POVILANSKIENE

Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9737

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje
yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais:

Petro Lisausko krautuvėje taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, lietuviškų desų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių. Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS

64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
(Prieš Maspetho Lietuvių baznyčia) Tel. TW 4-8087

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS

AUGUST TRAUN, Savininkas
N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-9785

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

**LIETUVIŠKA DUONA - LIETUVIŠKAS SŪRIS
LIETUVIŠKOS DEŠROS IR SKILANDŽIAI**

JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LISAUSKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Inslee Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos gener-
linį atstovą **PETRA LISAUSKĄ**, 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja dau-
giau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

ŠAUTUVAI

Kas tik medžioklės spor-
tul reikalinga, yra gau-
nama mūsų krautuvėje.
Mes parūpiname leidi-
mus. Taip pat siunčiame
šautuvus į Europą.
ZIRMO COMPANY

146 Park Row
New York 7, N. Y.
Tel. REctor 2-0231

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS

Portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų - vestuvių,
krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų.
Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAZELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HY 7-4677

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 6-1809

Visame New Yorke nerasite gražesnių ir
patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokių
-- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių --
J. WEINSTEIN, Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

M. AND Z. COLLISION WORKS

JULIUS MALDUTIS
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas
naujomis, dažymas ir poliravimas
937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.) Tel. EVergreen 8-9794

Pajamų mokesčių, buhalterijos ir apdraudos
reikalais kreiptis į --- **FRANK DIMAS**

764 CYPRESS AVENUE RIDGEWOOD 27, N. Y.
(Du blokai nuo Myrtle Ave. stoties, Canarsie line)
Atdara kasd. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Sest. nuo 10 r. iki 6 v.v.
Telefonai: EV 1-4774, MI 2-4076

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS
26 Court Street 700 Caroline Ave.
Brooklyn 1, N. Y. N. Valley Stream, N. Y.
MAin 4-6400 VALley Stream 5-0783
LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams prie-
namomis kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kaino-
mis. Lietuviški maisto gaminiai.
Patriotiniu organizacija susirinkimams patalpos nemokamai.
Visais reikalais kreiptis į klubo vedėją V. E. MIKALAUŠKĄ.

280 UNION AVE BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9672

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

VIENYBĖ

Algirdas Brazinskas, inžinierius, Yonkers vienyblečių Brazinskių sūnus, sausio 4 d. susituokia su Evelina Levickaite. Santuoka Šv. Trejybės bažnyčioje Newark, vaišės Lietuvos Bendruomenės Centro salėje, Kearny, N. J.

V. Jomantienė, New Yorko vienybiete, netrukus išvyksta į Floridą, kur bus visą žiemos sezoną.

Simas Kontrimas su žmona Jadvyga, vietoj Kalėdų ir Naujų Metų sveikinimų, paaukoko Balfui 10 dolerių.

Prano Jočio ir žmonos Apolonijos 50 metų vedybų sukakties minėjimo aprašyme išbrilvė netikslumas. Ten pažymėta, kad Jočiai užaugino tris sūnus. Iš tikrųjų, turėjo būti: vieną sūnų.

Vyt. Maželis praeitą Vienybės numeriu yra daręs šias nuotraukas: Joan Francis, J. Garšvos, E. Alkevičiaus ir R. Gurskytės vestuvių ir Irenos Vakselytės.

Richardas Kontrimas, vienos vakarų valstybės universiteto studentas, šventėms buvo parvažiavęs į Newarką aplankyti tėvų.

Salomėja Mulks (Čerienė) grįžo iš Chicagos, kur buvo nuvykusi tarnybiniams reikalais. Ta proga veikėja aplankė savo seseris, gyvenančias Chicagoje.

M. Molis ir S. Novickis Kalėdų ir Naujų Metų šventėms išvyko į saulėtą Floridą.

Ona Sekienė, Jono Sekio našlė, buvo atvykusi iš Hartfordo aplankyti savo draugų bei pažįstamų New Yorke.

Antanas Michelevičius, teisininkas, iki šiam laikui tarnavęs amerikiečių ligoninėje Paryžiuje, sausio 16 d. atskrenda į New Yorką ir žada čia įsikurti.

Dr. T. Savickas, tremtinių šalpos reikalams Balfu vajuos metu paaukoko 100 dolerių.

S. Trojanas su žmona, žinoma gydytoja, šiomis dienomis išigijo gražius namus Maspeth.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Maironio Mokykla savo tradiciniame Kalėdų eglutė su idomią programą ruošia gruodžio 29 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Apreiškimo Par. salėje.

MISS LITHUANIA...

Nuo ateinančio Vienybės numerio prasideda Miss Lithuania rinkimai. Tame numeryje taip pat bus sudėti paskiausiai gauti kandidačių paveikslai. Miss Lithuania rinkimuose turės teisę dalyvauti kiekvienas Vienybės skaitytojas, prisijusdamas kuponą su pažymėjimu už kurią kandidatę jis balsuoja.

APlegate 7-7257

Naujas Vienybės telefonas dabar yra APlegate 7-7257. Naujoji Vienybės rezidencija yra tarp trijų gatvių: Highland Boulevard, Miller Avenue ir Sunnyside Avenue. Bet visi laišškai laikraščiu turi būti adresuojami taip: VIENYBĖ, 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.

MOTERŲ PRAMOGA

Maspeth, New Yorke, iš senų laikų veikia Lietuvos Piliiečių Klubas, neseniai įsigijęs nuosavus namus. Be to, čia veikia Lietuvos Moterų Klubas.

Gruodžio 11 d., Moterų Klubas turėjo savo prieškalėdinę pramogą, todėl gausiai atsilankė narių ir viešnių. Įdomu, kad kiekviena šio vakaro dalyvė prie išangos įteikė dovanėlę. Po Klubo reikalų, prasidėjo vaišės.

Gražioje vakaro nuotaikoje pasirodė Kalėdų senelis su maišu gėrybių. Senelis išdailijo visoms dalyvėms po dovanėlę. Tokis žaislas sudarė gerą nuotaiką pramogoje. Kalėdų senelį vaidino Pajaujienė. Po to vakaro vedėja A. Raižienė pakvietė kalbėti N. Kulbokienę, E. Baltuvienę, B. Spudienę, M. Tamašauskienę ir Joną Šaltį. Pastarasis buvo vienintelis vyras šioje draugijoje. Vakaro programą gražiai pravedė Moterų Klubo pirmininkė A. Raižienė.

D.

APAČIOJE: Praeitą sekmadienį, gruodžio 22 d., Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne įvykusio literatūros vakaro dalyviai. Be Matulaitienės tautiniais kostiumais pasipuošusių šokėjų, kurių pavardžių redakcijai, deja, nepavyko sužinoti, iš kairės į dešinę stovi: Kistiellius, L. Žitkevičius, V. Jonikas, J. Aistis, N. Mazalaitė, J. Tysliava, V. Zukauskas, B. Kūlys, D. Audėnaitė, A. Landsbergas ir kt. Šis literatūros vakarą surengė vietos bendruomenės vadovybė. Vienybės nuotrauka

MIRĖ K. KAIRIŪKŠTIS

Gruodžio 5 d. staiga mirė Kazimieras Kairiūkštis, gyvenęs Newark, N. J. Velionis buvo kilęs iš Pakuonio. Į Ameriką atvykęs 1906 m. ir kurį laiką gyveno Bridgeport, Conn.

Velionis Kazimieras paliko liūdinčią žmoną Marijoną Ruseckaitę, kurią buvo vedęs 1928 m., be to, posūnį Albiną Noank, Conn., Alfonsą, New Yorke ir Vytautą, Newark, N. J.

Velionis turėjo keturis brolius. Mykolą, Antaną, Petrą, Andrių ir seserį Marijoną Baranauskienę. Visi jau mirę.

Velionis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas. Ilgą laiką K. Kairiūkštis dirbo prie siuvėju. Jis buvo nariu Lithuanian American Veterans, Newark, N. J. ir Jaunų Vyrų Draugijos Bridgeport, Conn.

Palaidotas iš Šv. Trejybės bažnyčios į Šv. Kryžiaus kapus gruodžio 10 d. Laidojo Bujus.

MIRĖ R. ZOLNER

Paterson, N. J. - Roy Zolner, 145 Keen St., Paterson, N. J., mirė lapkričio 26 d., sulaukęs 64 m. amžiaus. Velionis gana ilgai sirgo. Po bažnytinio apeigų, palaidotas lapkričio 30 d. Kalvarijos kapuose, Paterson, N. J. Velionis buvo Patersono Šv. Kazimiero Draugijos, Lietuvos Piliiečių Klubas ir Newarko Šv. Jurgio Draugijos nariu. Paliko žmoną Marcelę, vieną seserį, du brolius Lietuvoje, seserį ir brolių Argentinoje ir seserį Izabelę Janeliūnienę New Yorke..

Inž. A. Novickis (kairėje) kalba prie Petro Mikalausko karsto J. Garšvos koplyčioje. Garbės sargyboje Dariaus ir Girėno Posto nariai: J. Jakaitis, V. Bukšnaitis, S. Gudas, V. Alksnėnis. Už jų stovi J. Garšva, Jr. Petras Mikalauskas, Dariaus ir Girėno Posto ir kitų vietos lietuvių draugijų vadas, pirmininkas bei narys, mirė gruodžio 19 d. Palaidotas gruodžio 23 d. iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios į Šv. Marijos kapus. Velionis paliko žmoną Adelę, dukterį Adelę, sūnų Juozą, Žentą E. Fullam ir du anūkus. Be to, brolių ir seserį Lietuvoje.

Velionio našlė Adelė Mikalauskienė, likusios šeimos vardu, dėkoja visiem laidotuvių dalyviams, kunigams ir laidotuvių direktoriams, suteikusiems paskutinį patamavimą, palydint mirusiojo kūną į kapus. Taip pat dėkoja už mišias ir gėles.

IDOMŪS PRANEŠIMAI

Gruodžio 28 d., šeštadienį, 6 v.v. Piliiečių Klubas salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y., LB I-ji New Yorko apylinkė šaukia susirinkimą, kuriame bus padaryti idomūs pranešimai aktualiais klausimais. Kalbės Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas ir kt. Be to vyks diskusijos.

Į šį susirinkimą kviečiami visi lietuviai. Įėjimas laisvas ir nebus daroma jokių rinkliavų.

Apylinkės Valdyba

V. Osipauskas naujai pertvarkė ir išdekoravo savo Bill's Bar užėigą, esančią buvusiose Atletų Klubo patalpose, 168 Marcy Ave., Brooklyne.

Mano mylimas vyras

JONAS STEPONAVIČIUS

mirus prieš septyneris metus
tebėra gyvas mano širdyje.

Matilda Steponavičienė
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBE

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.

1957 m. gruodžio 31 d. bus

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Maloniai kviečiame visus linksmai sutikti, gražiai pasivaikinti ir lietuviškoje aplinkoje bendrai 1958 metus. Atskiri stalai. Užsisakykite stalus ir įsigykite bilietus Klube. Tel. EV 4-9672. Vienam Asmeniui tiktai \$5.00. PRADŽIA 9 VAL. VAK.

